

1 Coodintoidi inänite Pabodo cadota ante tänota nänö yewæmongainta

Coodinto iñömö Codito ingante näni pönencabo

¹ Wængongui angä eñeninque Itota Codito botö ïmote aa pedinque da godongä godömo inte botö Pabodobo yewæmömopa. Mönö töniñacä Totënë tönö guëa apænete ate yewæmömo aedäni.
² Coodinto iñömö münitö Codito ingante mïni godongämæ pönencabo iñomini inte eñeedäni. Wængongui, Botö quïmïni badinque münitö Itota Codito nempo quëwëninque tæiyæ waëmö ëwocate quëwencämïnimpa, ante cædinque äñecä pönimini inte münitö acæmïnimpa, ante yewæmömopa. Ayæ adobaï, Mönö Awënë Itota Codito émöwo ante në aa pedäni tömämæ quëwënäni incæ acædänimpa, ante yewæmömopa. Itota Codito iñömö mönö Awënë ingä incæ tömënäni Awënë adocä ingampa.
³ Mönö Mæmpo Wængongui tönö mönö Awënë Itota Codito godongämæ waadete pönö cæda ate münitö gänë pönente quëwencämïnimpa, ante botö Totënë tönö ämönapa.

*Codito nänö entawëñö baï nanguï entawëmompa,
ante*

⁴ Wængongui waadete pönö cæcä ate münitö Codito Itota nempo quëwëninque tömengä nänö entawëñö baï nanguï entawëmïnipa, ante adinque botö münitö beyæ ante Wængongui ingante waa ate pönëninque cöwë apænebopa. ⁵ Edæ

Codito nempo quëwëñöminite tömengä nänö ate ëñengaïnö ante pönö apænecä ëñëninquë münitö do entawëminipa. Ìnique mäninö nänö ate ëñengaïnö ante eyepäe entawëmini ìnique münitö nö apænemini baminpia. ⁶ Edæ mönitö, Itota iñömö adocä mönö Codito ïnongä ingampa, ante apænemöni ëñëninquë münitö Ao äninquë, Nåwangä impa, ante wede pönëninquë waa cæte quëwëminí acæimpia.

⁷ Mäninö beyæ, Mönö Awënë Itota Codito æyedënö pöninquë edonque poni a ongonguingä, ante wänö cöningue münitö wæntæye badämaï incæmïnimpa, ante cædinque Wængongui Önöwoca pönö apænecä ëñëninquë münitö eyepäe inte waa cæquïmïni ïmïnipa. ⁸ Münitö cöwë ìnque baganca tæi ongonte oda cædämaï incæmïnimpa, ante Wængongui pönö cæcä ate mönö Awënë Itota Codito pöñedë mäniñedë ate münitö wentamö ædö cæte entawenguimïni. Edæ dæ ampa. ⁹ Wængongui, Botö Wengä Itota Codito iñömö münitö Awënë ïnongä ingampa. Ìnique münitö tömengä nempo quëwëninque tömengä tönö godongämæ cæte quëwencæmïnimpa, ante münitö ïmïnite änete aa pecantapa. Mänömaï ante në aa pecä iñömö tömengä nänö angainö baï edæ cöwë në ædæmö cæcä ingampa cæmïni.

Wæætë godö wæætë godö cædämaï ïedäni, ante

¹⁰ Botö tönïñamïni, botö mönö Awënë Itota Codito èmöwo apænedinqü ïimaï ante ämo ëñëmaïmïnipa. Mönö pönencabo ïmompa, ante adodö pönëninquë münitö tömämïni godongämæ Ao ante adodonque cædinque näwæ godämaï

ïedäni. ¹¹ Botö tönïñamïni apænebo ëñeedäni. Codoeidi mïnitö ïmïnitedö ante apænedinque, Coodintoidi näni pönencabo incæ wæætë godö wæætë godö tedewënänipa. ¹² Ante apænedäni ëñenique botö, ïimaï impa, ante apænebo ëñeedäni. Pancamïniya, “Mönitö Pabodo nänö në ëmïñæmöni ïmönipa,” ante cæminipa. Pancamïniya guiquënë, “Apodo nänö në ëmïñæmöni ïmönipa,” ante cæminipa. Ayæ wæætë pancamïniya guiquënë, “Codito nänö në ëmïñæmöni ïmönipa,” ante cæminipa. Mänömaänö ante mïnitö wadö wadö ante tedewëmïni awædö.

¹³ ïñæmpa Codito nämä incæ ante dicæ wadö wadö ante apænecantawogaa. Incæte Codito nempo quëwëmïni inte mïnitö, Pabodo ëmïñæmöni ïmönipa, ämïni. Apodo ëmïñæmöni ïmönipa, ämïni. Pegodo ëmïñæmöni ïmönipa, ämïni. Ayæ botö Pabodobo iñömote wadäni awæ ñænqedimæ gönöninque mïnitö beyæ wænönäni dicæ wæntawogaa. Ayæ botö Pabodobo èmöwo apænedinque mïnitö dicæ æpænë guiminitawogaa. ¹⁴ Botö mïnicabo weca quëwëninque Codipo tönö Gayo ïnate mänïnaque ïnate æpænë guidömo guiidatapa, ante pönënique waa tobopa. ¹⁵ Mänömaï i adinque mïnitö, Pabodo èmöwo apænedinque æpænë guitamönipa, ante ædö cæte anguïmïnii, ante tobopa.

¹⁶ Æ, tæcæ pönëmopa. Etepänäidi ïnänite adobaï guidömo guiidänitapa. Wadäni ïnänite wabänö guidömoi, ante wii pönëmopa. ¹⁷ Edæ Codito, Bitö æpænë guidömi guicädänimpa, ante botö ïmote änämaï ingacäimpa. Wæætë, Tæï

pïñænongä inte Codito mönö wædö ante teämë mongænte ñænqedimæ wængä beyænque mönö quëwengæimpa, ante apænebi ëñencædänimpa. Ayæ, Mänïne ante wadäni, Önonque impa, ante änämaï incædänimpa, ante wææ cædinque bitö waodänique näni nanguï ëñente apænedö ante apænedämäi incæbiimpa. Wæætë, Codito ingantedö ante watapæ apænebi ëñencædänimpa, änique Codito botö imote da godongä gobo imopa.

Codito Wængonguï näö ëñenö entawëninque tæi näö pïñænö entawengampa

18 Itota ingante näni timpogaïwæ ante apænemöni adinque né wænguïnäni guiquënë, Mänïwæ ante apænete wædänitedö abi, ante badete todänipa. Codito ængä beyænque né quëwemöni guiquënë, Codito mänïwää wængä beyænque Wængonguï tæi pïñænte pönö cæcamp, ante wede pönente apænemönipa. 19 Edæ Wængonguï, Iïmaï cæcæboimpa, angampa, ante yewæmonte ongompa.

“Né adäni önonquedö ante ëñenänipa, ante botö nanguï näni ëñenö ante wido cæcæboimpa.

Né nämä mä pönente ëñenäní guiquënë önonque ëñenänipa, ante botö nämä näni ëñenö ante Baa ancæboimpa,”

ante Wængonguï cæcamp, ante yewæmongatimpa.

20 Mänömaï cædinque Wængonguï, Inguiipogaque quëwënäni näni nanguï ëñenö incæ önonque impa, ante ëñenguënë quëwemini, ante do odömongampa. Iñinque adocanque ingante, Nanguï ëñemipa,

ante Wængonguï dicæ anguingää. Dodäni näni wææ angainö ante në nö odömömi ïmpa, ante Wængonguï dicæ anguingää. Nämä mä pönéninque në nö apænebi ïmpa, ante Wængonguï dicæ anguingää. Edæ dæ ampa. ²¹ Edæ, Inguipogaque quæwænäni ocaidë nanguï ëñenäni incæ önonque näni ëñenö beyænque botö imote ædö cæte ate baï pönenguänäni, ante Wængonguï në nö ëñenongä inte cæcamp. Codito nänö cægaänö ante apænemöni adinque iïnäni iñömö, Önonque tedewænänitedö abi, ante badete todänipa. Iñæmpa Codito nänö cægaänö ante badete näni todö beyænque münitö wæætë në wede pönemini inte quæwencæmìnimp, ante Wængonguï nöingä pönéninque pönö cæcamp.

²² Oodeoidi, Öönædë näni mä cæi baï bamönengæ cæmìn, ate ëñemaïmönipa, ante änewænänipa. Guidiegoidi guiquenë, Nämä mä pönéninque ëñemaïmönipa, ante cædänipa. ²³ Mönitö guiquenë, Codito ingante awænemæ tempote wænönäni wængacäimpa, ante mäninque ante apænemöni ëñeminp. Mänömaänö ante apænemöni ëñeninque oodeoidi guiquenë Baa ante tee tewate baï oda cædänipa. Guidiegoidi guiquenë mänine ante ëñeninque badete todänipa. ²⁴ Mönitö oodeomöni iñömönite münitö guidiegomini iñömönite ædänimë iñänite Wængonguï apænte ængä ingaïmö inte mönö iñömö edæ iïmai ante pönemompa. Wængonguï nänö nö ëñenö incæ Codito encacampa, Wængonguï nänö tæi piñænö incæ Codito entawengampa, ante do edæ ëñente pönemompa.

25 Wængonguï önonque ante cæcampä, ante pönëwëmënitawoo. Mönö waocabo nanguï ëñëmë ïmompa, ante pönëmënitawoo. ïñæmpa, Nanguï ëñëmë, ante tedewëmë incæ önonque wædämö inte cæmompa. Wæætë Wængonguï guiquënë önonque cæte baï cæcä incæ godömenque gomonga nanguï ëñengä inte cæcampä. Ayæ, Wængonguï aquüingä inte cæcampä, ante pönëmënitawoo. ïñæmpa mönö waocabo tæï piñæmë ïmompa, ante tedewëmë incæ mönö önonque aquüimë inte cæmompa. Wæætë Wængonguï guiquënë né önonque cæte baï cæcä incæ godömenque gomonga tæï piñænongä inte cæcampä.

26 ïñänäni, æbänö ïñömënite Wængonguï aa pecantapa, ante pönëedäni. Tömämëni dicæ nanguï ëñëmëni ingamëniyaa. Inguipogaque quëwënäni nanguï näni encadö baï münitö tömämëni dicæ adobaï nanguï encamëni ingamëniyaa. Tömämëni dicæ nanguï tæï piñæmëni ingamëniyaa. Awënéidi pæingä näno awëné baquinque ëñacä baï münitö tömämëni dicæ adobaï awëné baquinque ëñamëniyaa. Mänömaï ïñömënite Wængonguï dicæ aa pecantawogaa. Incæte adocanque adocanque mänömaï ïñömënite Wængonguï aa pegacäimpa.

27 Wæætë, Né nanguï ëñenäni incæ guïñente wæcædänimpa, ante cædinque Wængonguï iïmaï cægacäimpa. Inguipoga quëwënäni ïnänite cöwä adinque né önonque cæi baï cædäni ïnänite apænte ængacäimpa. Ayæ, Né tæï piñænäni incæ guïñente wæcædänimpa, ante cædinque Wængonguï inguipoga né wæntæte cædäni ïnänite apænte ængacäimpa. ïninque tömengä

mänömaï cæcä ate waa cædänipa, ante adinque në tæï piñænäni wæætë guïñente wædänipa. ²⁸ Wængonguï inguipoga quëwënäni näni waa poni mäincoo ëwente baï bacæimpa, ante cædinque, Inguipoga pancacooga wïwa inc oo impa, ante adinque mänincooque æninque waa cægacäimpa. Ayæ, Önoncoo que impa, ante mönö änoncoo adinque tömengä ingante do æninque nö cægacäimpa. Ayæ, Dæ ampa, mönö änoncoo incæ do adinque Wængonguï mänincoo æninque nanguï cægacäimpa. ²⁹ Îninque Wængonguï weca ongöñinque waocä adocanque incæ, Waëmö ïmopa, ante ædö cæte anguingää.

³⁰ Wængonguï pönö ængä beyænque mïnitö Codito Itota nempo quëwëminipa. Wængonguï Codito Itota ingante da pönongä æninque mönö Codito nänö ëñenö baï ænte entawëmompa. Tömengä nempo quëwëninque mönö tömengä nänö nö cæte quëwënö baï adobaï ænte entawëmompa. Ayæ tömengä tæiyæ waëmö nänö ëwocadö adobaï pönongä æninque tæiyæ waëmö ëwocate quëwëmompa. Ayæ Codito ængä beyænque mönö abæ tawænte gote baï quëwëmompa. ³¹ Îninque Wængonguï beyæ näni yewæmongainö baï iimaï ante bacæimpa. “Waocä, botö nanguï waëmö poni ïmopa, ante nämä waa ate apæneinente wædongä iñömö tömengä wæætë, Mönö Awënë adocanque waëmö poni ingampa, ante apænecä îninque waa cæbaingampa.”

2

Itota Codito ingante awää timpodäni

wængacäimpa, ante

¹ Íñänäni botö münitö weca apænecæte ante mä pöninque nē nanguü eñenäni näni waa eñenö baï eñenämaï ímo inte baï pontabopa. Waodäni näni waa tede baï tededämaï ímo incæ pontabopa. Wæætë, Wængonguü näwangä waa pöni cægacäimpa, ante mäninonque ante apænecæte ante pontabopa. ² Itota Codito ingante do adímo inte botö, Tömenganque nänö cægaïnonque ante eñente baï cædinque botö coodintoidi weca gote apænebote, ante godämaï iñedë do änömoimpa. Ínínque, Wadö näni nanguü eñenö ante eñenämaï inte baï cædinque botö, Itota Codito ingante awää timpodåni wængacäimpa, ante mäninonque ante eñente baï gote apænebote, ante pönënique münitö weca pontabopa. ³ Ayæ botö aquíimo pöni iñömo inte münitö weca pöninque, Ædö cæte apænequimoo, ante guïñenete wædinque nanguü do do wäate pömo aminitapa. ⁴ Pöninque botö, Mänömaï impa, ante dicæ tömëmo nanguü eñenö ante tedetabogaa. Wængonguü beyæ apænebo eñeedäni, ante änimo incæ botö dicæ waa pöni tedete baï apænetabogaa. Wæætë Wængonguü Öñowoca tönö äawocaque baï ëwocadinque botö tömengä nänö tæï piñænö beyænque apænebo aminitapa. ⁵ Mänömaï cædinque botö, Waomö mönü nanguü eñenö beyænque ante wii pönencæmïnimpa. Wæætë Wængonguü nänö tæï piñænö beyænque wede pönemini bacæmïnimpa, ante cæcæte ante mänömaï ponte apænetabopa.

Wængonguü æbänö èmongää, ante tömengä

Önöwoca odömongä eñémompa, ante

6 Wæætë ædæmō pönénäni ðmæwo pæte baï iñönänite mönitö tömänäni weca ongöninque möni nanguü eñéninö ante apænemönipa. Incæte ñowodäni näma näni eñénö ante apænedämaï ïmönipa. Ayæ imæca awénëidi näni dæ goquincabo tömänäni näni eñénö ante apænedämaï ïmönipa.

7 Wæætë Wængonguü awämö iñonte näno eñengainö ante apænemönipa. Tömengä iñömö, Botö nanguü eñénomo inte pönö cæbo beyænque botö né apænte ænäniqe ñää apäite baï entawencædänimpa, ante inguipoga dæ äñedë wéenëñedë poni incæ mönö ïmonte ante pönö cægacäimpa. Incæte, Mänömaï cæcæboimpa, ante tömengä näno eñénö ante wadäni eñénämaï incædänimpa, ante wææ cædinque wë wodonte baï cædinque tömengä näno eñengaïnö ante ñöwo ganca awämö iñömö entawënongäimpa. Ñöwo iñömö tömengä awämö näno eñengaïnö ante tæcæ apænecä eñénimöni inte mönitö wæætë mäninö ante ñöwo apænemönipa. **8** Inguipoga awénëidi guiquenë Wængonguü näno wë wodonte eñengaïnö ante dicæ eñénäniyaa. Edæ mäninö ante eñente baï tömänäni mönö Awénë ñää baï entawënongä iñongante awää timpote wænnönämaï incædonänimpa. **9** Wæætë iïmaï ante yewæmongatimpa.

“Botö iñote né waadete pönénäni iñömö watapæ quëwencædänimpa,
ante Wængonguü do pönö badongacäimpa.
Mäninö näno pönö cægaïnö ante waocä dicæ acää.
Mäninö ante dicæ eñengää.

Edæ waocä nämanque mä pönéninque dicæ
ëñengää,”

ante näni yewæmongaï baï iinque bacæimpa, ante
mönitö apænemönipa. **10** Wængonguï Önöwoca
guiquenë tömää cöwä adinque Wængonguï awämö
nänö pönö badongaïnö ante edonque adinque
do ëñengampa. Ìnique mönonga pö guiidinque
tömengä mönö ïmonte edonque odömongä
ëñémompa.

11 Edæ mönö waocabo incæ, Adocanque
önöwënенque pönëe cõnongante wacä, Æbänö ante
pönëe congää, ante ædö cæte ëñenguingää. Edæ
në pönëe congä guiquenë, Botö æbänö ante pönëe
cõmoo, ante tömengä adocanque önwönenque
pönente ëñengampa. Wængonguï adobaï ingampa.
Wængonguï æbänö ante awämö pönëe congää,
ante waocä ædö cæte ëñenguingää. Wængonguï
æbänö ante pönëe congää, ante tömengä Önöwoca
adocanque ëñëñongä wadäni ëñenämaï ìnänipa.
12 Wængonguï iñömö, Botö æbänö pönömo ñmïnii,
ante edonque acæmïnimpa, ante cædinque tömengä
Önöwoca ingante da pönongä ænte ëwocate
amompa. Ìnique inguipogaque quëwënäni
näni pönënö baï entawënämaï iñömö inte mönö
Wængonguï tömengä Önöwoca tönö äawocaque baï
ëwcamö inte do ëñémompa.

13 Mönitö iñömö, Wængonguï mänömaï pönö
cæcampä, ante odömoncæte ante mä pönente
möni ëñenö ante apænedämaï ïmönipa. Wæætë
Wængonguï Önöwoca pönö odömonte apænecä
ëñente ëwocadinque tömengä nänö odömönö möni
ëñenö ante apænemönipa. Edæ Wængonguï

Önöwoca nänö pönënö ante ëñencæte ante Wængonguü Önöwocaque nänö apænede ante apænete ëñente ëwocacæimpa, ante pönëninquemönitö mänïneque ante apænemönipa.

¹⁴ Edæ, Wængonguü Önöwoca nänö pönënö æbänö i, ante tömengä Önöwoca tönö äawoquaque baï næ ëwocadänique pönente ëñenänipa. Ìnique næ ömæwocacä baï ingä guiquenë tömengä ædö cæte edonque ëñenguingää. Edæ oda cæcamp. Mäninö ante apænemöni ëñeninquetömengä, Önonquedö ante apænete wæcantedö abi, ante badete todinque edæ, Baa angampa. ¹⁵ Wængonguü Önöwoca tönö äawoquaque baï næ ëwocacä guiquenë, Tömää æbänö i, ante cöwä adinque edonque pöni ëñengampa. Wæætë edæ, Tömengä æbänö ëwocacää, ante wadäni cöwä adäni incæte ædö cæte apænte anguinäni. ¹⁶ Ayæ, “Wængonguü Awënë æbänö nangui ëñente pönengää, ante æcänö ëñenguingää. Edæ Wængonguü ingante godömenque odömönänipa diyæ ëñente baquingää,” ante yewæmongatimpa. Mönö guiquenë Codito ëñente nänö pönënö ante entawëmompa.

3

Wængonguü ingante næ cæmö mönö godongämæ cæcabo

¹ Ìnänäni ëñeedäni. Codito Önöwoca tönö næ ædæmö ëwocadäni ìnänite botö Wængonguü Önöwoca nänö apænedö ante do apænebopa. Minitö guiquenë mempoga ëñamini inte Codito nempo quëwëmini incætæcæ ëñadäni baï pædamaï ìnömäni inte mïnitö inguipogaque ante pönëmäni

awædö. Mänömaï beyæ botö adobaïnö ante ædö cæte münitö ïmïnite apænequïmoo. ² Edæ tæcæ ëñadäni iñömö tæëmö mönö cængui capo capo cænämaï ïnänipa. Münitö iñömö tömenäni baï adobaï ïmïni inte Wængongui Önöwoca nänö apænedö ante ædö cæte ëñenguiñii. ïnique tæcæ ëñadïngä ingante goömæ di godönete baï cædinque botö münitö ïmïnite apænedinque adodeque adodeque apænebo ëñeminitapa. ïñæmpa ñöwo ganca tæcæ ëñadäni baï ïnömini inte münitö æiquedö ëñenguiñii. ³ Edæ cöwë inguipogaque ante pönemini inte pancaminiya, Wacä gomonga cæcampä, ante piiante wæminipa. Pancaminiya guiquenë wæætë godö wæætë godö piiante änewemini. Mänömaï cæte quewenique münitö ömæwocadäni baï ïmïni inte inguipogaque ante pönente quewemini abopa. ⁴ Edæ ïimaï ante tedewemini. Adocanque, “Botö Pabodo nänö në emiñæmo ïmopa,” ante cæcampä. Wacä, “Botö guiquenë Apodo nänö në emiñæmo ïmopa,” ante cæcampä. Mänömaïnö ante münitö ömæwocamini inte baï cæmini awædö.

⁵ ïñæmpa, Apodo æcänö ingää, ante pönemini. Pabodo æcänö ingää, ante pönemini. Edæ botö mönö Awënë nänö pönö anganca tömengä ingante në cæbo bagaboimpa. Apodo adobaï mönö Awënë nänö pönö anganca Awënë ingante në cæcä bagacäimpa. ïnique tömengä beyæ në cæmönaque ïmöna inte mönatö münitö ïmïnite apænemöna ëñente pöneminitapa. ⁶ Tömëmö minte baï cædinque botö mä apænebo ate münitö tæcæ ëñeminitapa. Apodo guiquenë,

Cöñe bate pæcæimpa, ante æpæ gao caadäni baï cædinque münitö ïmînîte godömenque nanguï odömonte apænecä ëñëmînitapa. Incæte mönatö apænemöna beyænque ædö cæte tä bocate baï pæwocauquüminii. Wængonguï adocanque në apænecä beyænque münitö tä bocate baï pæwocate ëwocamînipa. ⁷ Ìnique minte baï në apænebo inte botö tönö Apodo æpæ gao cæte baï në odömonte apænecä tönö mönatö iñömö önömönaque ïmönapa. Wængonguï tömenganque, Pæe, ante në änongä ingampa. Tömengä adocanque angä beyænque pæmînitapa.

⁸ Botö në apænebo tönö Apodo në odömonte apænecä tönö mönatö, Pæcæimpa, ante äanque baï Wængonguï beyænque cæmönapa. Ìnique botö në apænebo iñömote tömengä në odömonte apænecä iñongante Wængonguï iñömö, Minatö apænegaiñö beyæ æeda, ante eyepæ pönï pönongä æncæmönaimpa. ⁹ Mönatö iñömö Wængonguï tönö godongämæ cæmöni inte möni në cæcabo ïmönipa. Minitö guiquenë Wængonguï quimini iñomini inte tömengä gónea baï pæwocamini ïmînipa.

Ayæ adobaï tömengä nänö mænöincö baï ïmînipa. ¹⁰ Në ëñente mænongä iñömö, Wænömënæca iñö mænongæimpa, ante cædinque dicacoo cö cö cæcamp. Botö iñömö Wængonguï waadete pönö cæcä ate në ëñente mænongä baï adobaï bagaïmo inte botö münitö weca mä ponte apænebo ëñëmînitapa. Nöwo guiquenë botö mänömaï cö cæte baï mä apænebo ëñëmîni ate wadäni ponte botö cö cædincaa wænömënæca mænonte baï cædinque godömenque odömonte apænedäni

ëñëmënipa. Ìninque edæ æcänö mänincaa mænonte baï odömöna tömengä töingä mænonte baï nö ëñente odömonte apænequënengä ingampa. **11** Waodäni, Dica adocaa wænömënæca ïnö mænongæimpa, ante tåno näni cö cædinca baï Itota Codito adocanque Tänocä ingampa. Ìninque, Wacä tänocä ingampa, ante baï cædinqe münitö ædö cæte wacä müñæ gomïnii. Ìñæmpa, Dica wacaa wænömënæca ïnö mænonte baï babaimpa.

12 Ayæ tänoca näni gö cædinca baï Itota Codito Tänocä ìñongante mönitö, Mänincaa adocaa wænömënæca mænongæimpa, ante baï cædinqe odömonte apænemönipa. Në mænönäni ìñömö oodo æninque padata æninque dica näni waa pöni adinca æninque, Quincamë ëwénämäi inguinca, ante æninque tömënäni näni mænönö baï cædinqe pancamöniya nö pöni odömonte apænemöni ate mönitö apænedö wido cædämäi ingæimpa. Wadäni guiquënë awæ æninque gaguimæ amïmö i æninque ayawää amïwæ æninque quincoomë ëwenguincoo æninque godö mænönäni baï cædinqe tömënäni önonque odömonte baï apænedänipa. **13** Edæ Wængongui nänö apænte anguiönæ ïnque ba ate gonga näni angä nangui bæcocæimpa. Mäniñedë ate edæ, Mönitö æbänö ñöwo odömonte apænemönii, ante ñäö gongæ edonque acæimpa. Wængongui mäniñedë mönitö apænedö apænte ancæte ante cædinqe në tante baï cæcä ate pancadea æmæwo montæ göne ate pancadea ongö æncæcæimpa.

14 Ìninque, Æcänö mænonganincö montæ gönämäi ï, ante adinque Wængongui eyepæ

pönongä æninque nē mænongaingä wæætë watapæ quëwencæcäimpa. ¹⁵ Wacä guiquenë tömengä nänö mænongaincö do montæ gö adinque Wængonguü mänincö nē mænongaingä ingante pönönämaï incæcäimpa. Incæte mäningä waocä gonga bæcoyömö wodii tao wïnongä baï ömæpocä wæyongante Wængonguü ængä beyænque tömenganque quëwencæcäimpa.

¹⁶ Minitö iñömö, Wængonguü Önöwoca ingante do æninque tömengä ingante ëwocamompa, ante èñenämaï ïmïnitawo. Wængonguü tæiyæ waëmö oncö baï mönü baö èñamompa, ante èñenämaï inte baï cæmïni awædö. ¹⁷ Wængonguü oncö tæiyæ waëmö oncö i ïñonte waocä bætate wido cæcä adinque Wængonguü näemæ tömengä ingante edæ ömæe ëwencæcäimpa. Ayæ adobaï Wængonguü tæiyæ waëmö oncö baï baö èñayömïnite waocä wapiticæ odömonte apænecä beyæ mïni godongämæ apænedincabo incæ oda cæte näwæ gomïni adinque nē wapiticæ apænecä ingante Wængonguü adobaï wido cæcæcäimpa.

¹⁸ Minitö, Nöwodäni näni èñenö ante do nanguï èñemönipa, ante pönemïnitawoo. ïñæmpa mänömaïnö ante mïnitö nämä babæ pönëwënique apænemïni awædö. Në nö èñemïni bacæte ante mïnitö nöwodäni näni nanguï èñëwënö ante wido cædinque ömæcamïni badinque nē èñemïni bacæmïnimpa. ¹⁹ Inguipogaque quëwënäni nanguï èñenäni incæte Wængonguü, Önonquedö ante èñemïni awædö, angampa. Edæ Wængonguü beyæ apænedinque iïmai ante yewæmongadänimpa. “Ömë nämä nänö nöönömë incæ waocä näemæ

wïni wïni dawacä baï në nanguï ëñënäni adobaï nämä näni ëñënö beyænque näämäe oda cædänipa, ante cæbopa,” Wængongui angampa. ²⁰ Ayæ adobaï, “Në ëñënäni iñömö tömänäni näni nanguï ëñente pönënö incæ idiquibæ impa, ante edæ mönö Awënë do ëñengampa,” ante yewæmonte ongompa.

²¹ Ìnique, Botö waocä adocanque näño në ëmïñämo inte tobopa, ante änämaï incæmïnipa. Ìñämpa mönitö waomïni inte tömämöni mïnitö beyæ ante cæte quëwëmönipa. ²² Botö Pabodobo iñömo incæ Apodo ingä incæ Pegodo ingä incæ mïnitö beyæ ante cæte tömämöni quëwëmönipa. Inguipo incæ inguipoga ongoncoo incæ mïnitö beyæ ongompa. Mönö quëwëmämo incæ mönö wænguümämo incæ mïnitö beyæ ongompa. Nöwopämo incæ mïimämo iincayæ ponguümämo incæ quincoomë incæ edæ mïnitö beyæ tömancoo ongompa. ²³ Ayæ mïnitö wæætë Codito beyænque quëwëmïni ìmïnipa. Codito wæætë Wængongui beyænque quëwengä ingampa, ante ämo ëñëmaïmïnipa.

4

Itota näño në da godongaïmöni inte ïïmaï cæmönipa

¹ Ìnique mönatö Pabodobo tönö Apodo iñömönate mïnitö ïïmaï ante ëñenguëñëmïni ìmïnipa. Codito tönö godongämæ cædinque tömengä beyæ ante Pabodo tönö Apodo në cæda ïnapa. Ayæ godömenque, Wængongui tömengä näño awëmö ëñengaïnö ante pönö apænecä ëñëna

inte tömëna mäninö ante nē apæneda ïnapa, ante ëñenguënémïni ïmïnipa. ² Ìnique Awënë Wængonguï ïlmai angampa. Botö waocä ingante quiëmë pönö cæbo æninque tömengä botö pönönonque entawëninque nö pönente ædämö aaquënengä ingampa, ante Wængonguï cöwä adinque, Æbänö botö beyæ wææ aabii, ante apænte angampa.

³ Ìnique mïnitö, Pabodo æbänö cæcää, ante apænte ancæte ante cöwä amïni incæte botö wædämaï ïmaïmopa. Në apænte näni änoncabö incæ botö ïmote adobaï cöwä adinque apænte änäni ëñëninque botö wædämaï ïmaïmopa. Tömëmo incæ, Æbänö botö cöwë wede pönente cæbo ïmoo, ante ædö cæte nämä anguïmoo. ⁴ Botö, Tömëmo wënæ wënæ cædämaï ïnömo ïmopa, ante pönëmopa. Incæte, Wentamö mongañämaï ïmopa, ante ædö cæte botö nämä anguïmoo. Mönö Awënë adocanque botö ïmote nē apænte angä ingampa.

⁵ Mäninö beyæ mïnitö, ïlinque bayedë tömää apænte angæimpa, ante mönö Awënë ponganca ee adinque apænte änämaï iedäni. Tömengä ïñömö waomö mönö awëmö cægaïnö ante, Edonque pöni acæimpa, ante ñao ïñömö mäo odömoncæcäimpa. Ayæ, Æbänö cæcæboimpa, ante mönö önöwënenque pönengaïnö incæ edonque odömongä gongæ näwæ acæimpa. Ayæ, Adocanque æbänö waa cægacäi, ante, Wacä æbänö waa cægacäi, ante watapæ apænedinqe tömämö mönö cægaïnö ante Wængonguï pönö apænecä ëñente mönö tocæimpa.

⁶ Ìñänäni ëñeedäni. Waocä adocanque ingante, Waingä ingampa, äninqe wacä ingante wii

püincæmïnimpa, ante yewæmongatimpa. Ìnique botö mïnitö beyæ ante, Mönatö æbänö cæmöna, ante yewæmontabopa. Mïnitö, Apodo tönö Pabodo æbänö cæda ïnaa, ante pönéninque Wængonguï beyæ näni yewæmongaïnonque ante märiñonque èñente cædinque godömenque cædämaï incæmïnimpa, ante cætabopa. ⁷ Ìñæmpa tömämö önömonque iñömonte Wængonguï, Bitö gomonga waëmömi pöni ïmpa, ante dicæ apænte angantawogaa. Bitö entawënö iñömö tömëmi ocaidë mä bitö pönënö beyænque dicæ entawëmitawogaa. Mönö Codito adocanque edæ pönö apænecä èñente në ænte entawëmi iñömi inte bitö, Tömëmoque nämä beyænque entawëmopa, ante ædö cæte ånewëmii.

⁸ Mïnitö, Eyepæ pöni do entawëmönipa, ante baï cæmïni awædö. Mïnitö waa quëwenguinque ante do eyepæ ænte baï cæmïni awædö. Edæ Pabodoidi mïnitö beyæ cædämaï iñönänite tömëmöni nämä beyænque awënë odehyemöni bamönipa, ante cæte baï cæmïni awædö. Ìñæmpa mïnitö näwangä awënë odehyemïni bamïni baï mïnitö adobaï awënë odehyemöni badinque nanguï tocædömöñimpa.

⁹ Wæætë Itota nänö në da godongaincabo iñömönite Wængonguï incæ, Yæmïñæ pöni gote näni wænguinque godänitedö amïni, ante badete tote baï odömongä awædö. Mänömaï cæcä adinque waodäni incæ anquedoidi incæ Wængonguï nänö në badongaïnäni tömänäni mïnitö ïmönite adinque badete todänipa, ante awædö.

¹⁰ Edæ mïnitö adobaï cædinque iïmaï püimini wæmönipa. Mïnitö Codito beyæ cæyömönite mïnitö, Ocai ömæcamïni inte cæmïnipa, ante

pönëmënitawoo. Wæætë nämanque ante pönëninqe, Codito nempo quëwëninque mönitö ocai encamöni inte nanguï ëñëmönipa, ante tedewëmëni awædö. Ayæ, Pabodoidi aquïï pönï ïñönänite mönitö wæætë tæëmö pïñæmöni ïmönipa, ante pönëmëni awædö. Wadäni adobaï mïnitö ïmïnite ante apænedinqe, Waïmëni pönï ïmïnipa, äninqe mönitö ïmönite ante wæætë, Önömëniqü ïmïnipa, ante pïñänipa.

¹¹ Ayæ mönitö ñöwo ganca cænguï cænämäi inte gue ænente awædö. Tepæ bedämaï inte gæwænte awædö. Weocoo wää tëincoo mongænte awædö. Ayæ tæi tæi pänäni caate wæmönipa. Ayæ oncö ömaamöni inte ¹² mönitö önompoco nanguï cædinque ænte quëwëmönipa. Wënæ wënæ ïmïnipa, ante pïñäni wædinque mönitö wæætë, Mïnitö ïmïnite Wængonguï pönö waadete cæcæcäimpa, ante cæmönipa. Ayæ togænte pänäni ate wædinque mönitö wæætë pïñämäi piyænë cæmönipa. ¹³ Mönitö ïmönite ante apænedinqe, Wiwa cædänipa töö, ante babæ änäni ëñente wædinque mönitö wæætë waadete apænemönipa. Edæ, Ëwëmöimæ gadonguïmæ baï ïmïnipa. Ömæpoco wido cæquincoo baï ïmïnipa töö, ante pïñinque inguipogaque quëwënäni ïñömö mönitö ïmönite ñöwo ganca cówë wido cædäni wædömöni ïmönipa.

¹⁴ Mönitö beyæ cædinque Pabodoidi wæwente quëwënänipa, ante adinque mïnitö wæætë guingo imonte wæcæmïnimpä, ante botö dicæ mänömaïnö ante yewæmömogaa. Wæætë botö wëmëni baï ïñömïnite botö, Mänömaï cædinque mïni wæquinque impä, ante wææ yewæmömopa. ¹⁵ Mïnitö ïmïnite né aadäni ïñömö diete müido ganca

mänimpodäni iñönänite mönitö münitö mæmpoidi baï imöni guiquené mémöniya poni imönipa. Edæ, Itota Codito nempo quewéninque botö, Itota Codito pönö cæcä beyænque mönö watapæ quewengæimpa, ante apænebo eñeminitapa. Mänömaïnö ante apænebo eñeninque münitö mempoga eñamini ate botö münitö mæmpo baï bagaboimpa. ¹⁶ Mänömaï beyæ botö münitö iminite waadete apænedinque, Botö mæmpobo cædö baï münitö adobaï cæcæmïnimpa, ante nanguï ämopa.

¹⁷ Botö tömämæ godinque wayömö Codito ingante näni godongämæ pönencabo weca wayömö näni pönencabo weca go guiidinque iimaï ante apænebopa. Mönö Itota nempo quewéninque nö eñeninque waa cæte quewengæimpa, ante odömonte apænebopa. Mänömaïnö ante botö odömonte apænedö baï botö tömëmo adodö eñente quewëmo abaimpa. Iñinque münitö, Pabodo mänömaï quewengampa, ante eñencæmïnimpa, ante botö në waadecä Timoteo ingante da godömo münitö weca ponte apænecæcäimpa. Tömengä iñömö botö wengä baï iñongä inte Codito nempo quewéninque cöwë nö pönente cæcä ingampa. Tömengä münitö weca ponte apænedinque, Pabodo nänö odömonte apænedö baï tömengä nämä adodonque ante cöwë eñente quewengampa, ante apænecä eñeninque adodö ante pönencæmïnimpa.

¹⁸ Pancamïniya, Pabodo wiï pongä awædö, ante, Tömëmöniye wæætë në ämöni incæmönimpa, ante botö imote piiinte tedewëmïnipa. ¹⁹ Incæte mönö Awënë Ao angä ate botö oo poncæboimpa.

Ponte adinque botö, Tömëmönique nē ämöni incæmönimpa, ante nē tedewämëni æbänö tedewämëni, ante änämäi incæboimpa. Wæætë adomïni mïni tæi piñænö ante cöwä adinque apænte ancæboimpa. ²⁰ Wængonguü Awënë Odeye nempo nē quëwämö iñömö wüi önonque mönö tedequïnö beyænque quëwämompa. Wæætë edæ tæi piñænte mönö quëwenguïnö ante mönö tömengä nempo quëwämompa. ²¹ Minitö æbänö cæmïni ate minitö weca ponguïmo. Edæ mïni cædinö adinque botö panguënëmo inguïmo, ämïnitawo. Wæætë waadete pönéninque ædæmö cæquënëmo inguïmo, ämïnitawo.

5

Në wïwa towengä ingante apænte angæimpä, ante

¹ Edæ, Në wïwa towengä incæ coodintoidi näni pönencabo tönö godongämæ ongongampa, ante tededäni ëñentamönipa. Minitö weca ongongä adocanque tömengä wæmpo nänögængä incæ manguiwengampa töö. Iñæmpa Wængonguü ingante nē ëñenämäi iñäni incæ mänömaï wénæ wénæ cædämaï iñönäni minitö weca ongonganque do cæcä apa cæmïni. ² Në wïwa towengä tönö godongämæ ongomini incæte minitö, Tömëmönique waa cæmöni imönipa, ante tedewämëni awædö. Incæte Ca ca wæmïni baï waa incædönimpa. Në wïwa cæcä ingante, Mönitö weca ongönämäi gobäwe, ante da godömini gocä baï waa incædönimpa. ³ Botö guiquënë nänënë quëwämö incæte minitö weca owote baï önöwënenque pönëmo imopa. Iñinque minitö weca

owote baï botö në wïwa cæcä ingante do apænte ämopa. ⁴ Mïnitö Awënë Itota ëmöwo apænedinqe godongämæ pöñömini botö nänënë quëwëmo incæte adoyömö owote baï pönencæboimpa. Ayæ Awënë Itota tæi pïñænongä inte mïnitö töönö adoyömö ongoncæcäimpa. Îninque mïnitö iïmaï cæedäni. ⁵ Awënë nänö ponguiönæ iñedë në wïwa cædongä tömengä önöwoca quëwencæcäimpa, ante iïmaï cæedäni. Tömengä nänö wïwa éñayö éwente bacæimpa, ante cædinque mïnitö tömengä ingante Tatäna nempo pædæ godömini æncæcäimpa.

⁶ Mïnitö, Waa ïmöni ïmönipa, ante tededinque wïwa tedewëminipa töö. Edæ dodäni näni yewæmongaïnö ante adämaï inte baï tedewëminipa. “Pää tömäo yedæ æmpoquinque wædænque da wënäni” baï mïnitö adobaï adocanque wïwa cæcä ingante mïni oda cæquinque ee amïni ongongampa. ⁷ Mïni pönencabo waëmö pöni mïni entawenguinque pää yedæ æmpoquï wido cæte baï cædinque në wïwa cædongä ingante da tadömini gocæcäimpa. Edæ mönö Codito iñömö wïwa mönö cædinö ante ñä mënongacæte ante nämä wepæ godongacäimpa. Edæ dodäni, Në wænonguënengä wænönämaï inte wodo pænta gocæcäimpa, ante, Patowa, ante codotedo näni në wænongaingä baï mönö Codito iñömö adobaï iñongä inte wængacäimpa. ⁸ Îninque mönö pää yedæ æmpoquï ömæmö i cænte baï cædinque wïwa mönö cædö ante wido cædinque mönö pünte cædämaï inte waa cæte quëwengæimpa. Ayæ ææmæ watapæ bete baï cædinque, Quïnö näwangä pöni i, ante Ao ante æninque mönö nö pönente quëwengæimpa.

9 Në wïwa towënäni tönö godongämæ cædämaï ïedäni, ante botö cadota ante do yewæmömo amünitawo. **10** Mänömaïnö ante yewæmöninque botö, Inguiipogaque quëwënäni tönö godongämæ cædämaï ïedäni, ante dicæ antabogaa. Îñæmpa wïwa towënänique, wacä quiï në æïnente wædänique, wacä quiï në ö ænänique inguiipoga quëwënänipa. Ayæ, Wængonguï impa, ante badöninque në ædæ wæænte quëwënänique mänimpodänique inguiipoga quëwënänipa. Îninque ædö cæte tömënäni weca cædämaï inguïi. Edæ inguipo ëmö cæte gote baï tömënäni weca ongönämaï inguïi.

11 Wæætë mänïnö ante yewæmöninque botö, Mïni pönencabo incæ adocanque wïwa cæcä adinque mïnitö tömengä tönö godongämæ cædämaï ïedäni, ante wææ ämopa. Edæ, Në pönengä incæ wïwa towengantawo. Në pönengä incæ wacä quiï æïnente wæcantawo. Wængonguï impa, ante badonte në pönengä ædæ wæængantawo. Wacä ingante, Wénæ wénæ ïmipa, ante angantawo. Ti nämæ bete në pönengä incæ quidi quidi dowængantawo. Wacä quiï æncæte ante babæ cædinque ö ængantawo. Îninque tömengä, Në pönëmo ïmopa, änongä incæ mänömaï wïwa cæcä adinque mïnitö tömengä tönö godongämæ cædämaï inte godömenque tömengä tönö godongämæ contate cænämaï ïedäni, ante botö wææ ancæte ante ämopa.

12 Mïnitö Codito nempo mïni quëwencabo incæ näëmæ apænte änämaï ïmïni inte oda cæmïnipa. Wadäni înänite Codito nempo quëwënämaï

iñönänite botö, Tömänäni æbänö wënæ wënæ cædänii, ante ædö cæte apænte anguïmoo.
 13 Wængonguinque tömänäni ïnänite apænte ancæcäimpa. Incæte mïni cabô incæ adocanque wiwa cæcä adinque mïnitö tömämïni, Mönitö weca ongönämaï gobäwe, ante da tadömïni tao gocæcäimpa.

6

Në pönänämaï ingä apænte ancæcäimpa, ante änämaï ie

¹ Mïni pönencabô iñomïnite adocanque bitö ïmite wënæ wënæ cæcantawo. ïninque bitö, Tömengä ingante apænte ancædänimpa, ante cædinque ëñenämaï ïnäni weca ædö cæte ænte gobii. Wæætë Wængongui quïnäni ïnänite angä ëñeninqe tömänäni wæætë, Tömengä æbänö wënæ wënæ cæcää, ante apænte adinque nö ancædänimpa. ² Edæ mönö Wængongui quïmö iñomö edæ, Inguipoga tömämæ quëwënäni æbänö wënæ wënæ cædänii, ante në apænte anguïmö ïmompa. Incæte mïnitö, Mänömai cæcæmönimpa, ante ëñenämaï inte baï cæmïni awædö. Tömämæ quëwënäni ïnänite në apænte anguïmïni inte mïnitö ñöwo wædænque mïni apænte anguënenö incæ quïnante änämaï ïmïnii. ³ Mönö iñomö Wængongui anquedoidi ïnänite në apænte anguïmö iñomöimpa, ante ëñenämaï ïmïnitawo. Mänïnäni ïnänite në apænte anguïmö iñomö inte mönö pönencabô ñöwo mönö wædö ante mönö godömenque apænte angæimpa, ante pönämïniyaa.

⁴ Codito ingante mïni godongämæ pönencabô incæ mïni wædö ante apænte ancædänimpa,

ante mënítö ædänidö ïnänite ämïni apænte änänii. ïñæmpa, Önonänique ïnänipa, ante mïni änönäni incæ mäninö ante në apænte änäni badänitawo. ⁵ Mënítö guingo imonte mïni wæquinque cæminipa, ämo ëñëmaimïnipa. Näna pönencaya incæ näämæ wæætedö wæætë änä wædinque mënítö, Mönö pönencabo incæ æcänö në nö ëñënongä inte apænte anguingää, ante adinque tömengä ingante anguënëmïni ïmïnipa. ïñæmpa mënítö weca në nö ëñengä adocanque dæ angantawogaa. ⁶ Wæætë näna pönencaya incæ näämæ piñinque adocanque, Botö beyæ apænte äninqe iingä ingante pancædänimpa, angampa. Ayæ godömenque wënæ wënæ cædinque tömengä näno töññacä ingante në pönënaïä ïnäni weca ænte godinque, Apænte äninqe pancæmïnimpa, angä pänänipa.

⁷ ïñæmpa mïni pönencabo incæ näämæ piñinque, Apænte ante pangæimpa, ante dobæ oda cæminipa töö. Edæ wacä wïwa cæcä ate wædinque bitö wæætë piyænë cæbi waa ïmaimpa. Tömengä babæ wapiticæ äninqe ö ængä wædinque bitö piyænë cæbi waa ïmaimpa. ⁸ Incæte piyænë cæquënëmïni incæ mënítö wæætë babæ cædinque ö æmïni awædö. Wacä ingante wïwa cæmïni awædö. Mänömaï cædinque mënítö mïni pönencabo incæ wæætë godö wæætë godö wïwa cæmïnipa töö.

⁹ Wïi ëñente cædäni ïñömö Wængonguï Awënë Odeye nempo cöwë guiidämaï inguïnäni ïnänipa, ante mënítö ïñömö ëñënaïä inte baï cæmïnipa töö. Mänömaïnö ante pönëninque mïni oda cæquinque i apa cæmïni. Ñöwo godömenque

ämo ëñeedäni. Pancadäniya towente cædänipa. Pancadäniya guiquënë, Wængonguï impa, ante näni badöniñömö gäänen ädæ wæænänipa. Pancadäniya guiquënë nänögæ ïñongante godö guëa möwënänipa. Pancadäniya guiquënë näna onguïñæncaya incæ näna gæncaya inte baï cædinque guëa monte quëwënapa. ¹⁰ Pancadäniya guiquënë awëmö ænänipa. Pancadäniya guiquënë wacä mäincoo ante æñinente wædänipa. Pancadäniya guiquënë tü nämæ bete quidi quidi dowænänipa. Pancadäniya guiquënë wacä ingante, Bitö wënæ wënæ ïmpa töö, ante piñinque babæ änänipa. Pancadäniya guiquënë babæ apænedinque ö ænänipa. Mänömaï wïwa cædönäni inte tömënäni Wængonguï Awënë Odeye nempo cówë guiidämaï inguïnäni ïnänipa, ämo ëñëmaïmïnipa. ¹¹ Mïni pönencabo incæ pancamïniya mänömaï ingaïmïni inte ñöwo ïñömö æbänö ïmïnii. Edæ mönü Awënë Itota Codito ëmöwo beyænque Wængonguï Önöwoca pönö ñä mënongacä ate mïnitö tæiyæ waëmö ëwocate quëwëmïni adinque Wængonguï, Botö ayömo mïnitö waa cæmïni ïmïnipa, angampa.

Baonga quëwënique mönü tæiyæ waëmö entawente quëwengæimpa

¹² “Botö cæinënonque ante cæbo incæ Wængonguï wææ änämaï ingampa,” ante apænedänipa. Incæte botö cæinënonque ante quëwëmo baï wïi botö waa quëwenguinqe incædömoimpa. Botö cæinënonque ante cæbo incæ Wængonguï wææ änämaï ingampa, ante näni änö ïñömö edæ näwangä impa. Incæte botö cæinënonque ante cæbo baï botö ñä cæyænte

baï wæwenguënëmo inte awædö. ¹³ Ayæ cængüi ïñömö. “Mönö cæncadë guiiquinque cængüi æmompä. Ayæ adobaï mönö cæncadë cæïi cængüi beyænque ënëmompa,” ämïnitawo. Ìñæmpa cængüi incæ cæinca incæ, Idæwaa impa, ante Wængongüi wo ëwencæcäimpa. Ayæ adobaï mönö baö ïñömö wii towenguinqué beyæ ëñamompä. Wæætë mönö Awënë beyænque mönö baö ëñate quëwëmompa. Ayæ mönö baö beyæ ante mönö Awënë pö guicä ate tömengä tönö äawoquaque baï ëwocamompa. ¹⁴ Ìnique edæ mönö Awënë ingante Wængongüi tæëmö pïñæninque angä ñäni ömæmongä baï mönö ïmonte adobaï tæëmö pïñæninque angä ñäni ömæmonguïmö ïmompa.

¹⁵ Edæ, Codito qui, ante mönö baö incæ godömö ængä ate mönö tömengä baö baï ëñamompä, ante ëñenämaï ïmïnitawo. Ìnique Codito baö baï ëñabo inte botö ïñömö edæ onquiyængä mäincoo beyæ ante né towente quëwengä tönö edæ ædö cæte godö monguïmoo. ¹⁶ Edæ, Æcänö mänömaï godö möna tömengä né tote quëwengä tönö adocanque baï bacampa, ante ëñenämaï ïmïnitawo. Edæ, “Mënaa ïnïna incæ tömëna wæætë näna gæncaya mönique adocanque baï bacædaimpa,” ante apænête yewæmonte ongompa. ¹⁷ Ayæ mönö Awënë nempo quëwengä tömengä ïñömö mönö Awënë tönö äawoquaque baï ëwocacampa cæminii.

¹⁸ Æcänö godö towëna tömengä nämä baö cædingä inte nämä baö näno wæwenguinqué wënæ wënæ cæcampä. Wæætë yabæque mönö wënæ wënæ cædö beyæ mönö baö ædö cæte wæwenguïi. Mänömaï i ìnique mïnitö ïñömö wodii

wïnonte towëñämaï quëwëedäni. ¹⁹ Edæ Wængonguï tömengä Tæiyæ Waëmö Önöwoca ingante mïnitonga da pönongä pö guiite owocampa. ïninque mïnitö, Botö baö tömëmo qui ëñabopa, ante ædö cæte äminii. ïñæmpa Wængonguï Önöwoca tæiyæ waëmö oncö baï ëñate apa änewëminii. ²⁰ Wængonguï nanguï pöni godonte ængä beyænque mïnitö baö tömengä qui ëñapa. Mänömaï beyæ mïnitö, Tömänäni Wængonguï ingante waa ate ëñencædänimpa, ante cædinque mïnitö baonga quëwëninque edæ waa cæedäni.

7

Näna gæncaya ïnöna inte ïïmaï cæbaïnapa

¹ Nöwo iñömö mïni wædö ante yewæmömini ænte adinque botö ïïmaï ämopa. Onguiñængä iñömö onquiyængä ingante mönämaï ingä waa tobaimpa. ² Incæte, Wïi towëñente wæcæcäimpa, ante cædinque onguïñænäni tömänäni, Botö nänöogængä incæcäimpa, ante mönäni waa ïmaiimpa. Ayæ onquiyænäni adobaï tömänäni, Botö nänöogængä incæcäimpa, ante mönäni waa ïmaiimpa. ³ Onguiñængä iñömö tömengä nänöogængä äñongante, Botö nänöogæmi ïmipa, ante Ao äninque ääodenque moncæcäimpa. Ayæ onquiyængä adobaï, Botö nänöogæmi ïmipa, ante äninque tömengä nänöogængä äñongante ääodenque moncæcäimpa. ⁴ Monte ate nänöogængä töñö adocanque baï ba adinque onquiyængä wæætë, Onguiñængä qui, ante ëñadinque, Tömëmo baonque ëñabopa, ante ædö cæte anguingää. Ayæ adobaï onguïñængä wæætë, Onquiyængä

quï, ante ëñadinque, Tömëmo baonque ëñabopa, ante ædö cæte anguingää. ⁵ Nänöogængä angä ëñente edæ Baa änämaï. Pancaguënëa Wængongui ingante nanguï apænecæte ante guëa Ao änique nänëneto nänëne wantæ iñö möninque idæwaa. Edæ, Tatäna angä wacä ingante towëinente wæcæ wæ, ante wææ cædinque adodë iñömö wæætë moncædaimpä.

⁶ Incæte mänömaï änique botö, Minitö botö änö baï cöwë cæcæmïnimpä, ante wææ änämaï ïmopa. Wæætë, Minitö mänömaï cæmïni waa ïmaimpä, ante mäninonque ante apænebopa. ⁷ Onguïñænäni tömänäni botö baï wëmö cædäni quëwënäni baï waa incædonimpä, ante pönëmopa. Incæte Wængongui pancadäniya ïnänite pönö apænedinqe, Bitö mönämaï inte adobique wëmö cæte botö beyæ cæcæbiimpä, änique wadäni ïnänite, Bitö mömi ate müna gæncaya botö beyæ cæcæmïnimpä, angampa.

⁸ Botö, edëningä ingante apænedinqe ayæ owæmpoingä ingante apænedinqe, Botö baï wëmö cæbi waa ïmaimpä, ämopa. ⁹ Incæte adocanque, Onquiyængä ingante cöwë moncæboimpä, ante wæcä adinqe botö, Bitö cöwë moncæbiimpä, ämopa. Edæ tömengä towëinente wædämaï incæcäimpä, ante wææ änique botö, Tömengä godömenque waa quëwencæcäimpä, ante ee abo moncæcäimpä.

¹⁰ Do möningä ingante edæ botö ïimaï ämopa. Æ, wadö ämopa. Wi botö ämopa. Mönö Awënenë incæ ïimaï angampa. Onquiyængä incæ tömengä nänöogængä ingante ëmö cæte godämaï incæcäimpä, angampa. ¹¹ Incæte ëmö cæte gocä

ïnique wæætë adodö pöninque adocä ingante mongä waa ïmaimpä. Wæætë adodö pönämaï ingä ïnique tömengä ee quëwëninque wacä ingante cöwë mönämaï incæcäimpa. Ayæ onguïñængä incæ nänögængä ingante pämænte godämaï incæcäimpa, ante mönü Awënë angampa.

¹² Wamini ïmînite guiquenë mönü Awënë änämaï iñongä botö wæætë iïmaï ämpa. Onguïñænganque né pönengä inte, Botö nänögængä pönënämaï ingä incæ botö tönö ee quëwengampa, ante adinque tömengä nänögængä ingante pämænämaï incæcäimpa. ¹³ Onquiyænganque né pönengä inte, Botö nänögængä pönënämaï incæ botö tönö ee quëwengampa, ante adinque tömengä nänögængä ingante pämænämaï incæcäimpa. ¹⁴ Onquiyænganque né pönengä iñongante tömengä adocanque nänö pönénö beyænque Wængongui, Miña gæncaya botö quïmina ïmînapa, ante onguïñængä ingante edæ do ængampa. Ayæ adobaï onguïñænganque né pönengä iñongante tömengä nänö pönénö beyænque Wængongui, Miña gæncaya botö quïmina ïmînapa, ante onquiyængä ingante adobaï do ængampa. Wængongui mänömaï cæcä beyænque mïnatö wënäni näni waa quëwenguinque Wængongui quïnäni badänipa. Wængongui wii mänömaï cæcä baï mïnatö wënäni iñömö Wængongui quïnäni ïnämaï inte nöwadäni baï nänëne pæcædönänimpa.

¹⁵ Bitö adobique né pönëmi iñomite bitö nänögængä pämænte gocä wædinque ee abi gocæ. Mänömaï ëmö cæte gocä adinque bitö tömengä ingante ñänönämaï inte baï badinque ee quëwencæbiimpa. Edæ, Piyænë cæte quëwëedäni,

ante Wængonguï tömämö ïmonte aa pegacäimpa. ¹⁶ Bitö onquiyæmi tömëmi waa cæbi adinque bitö nänöogængä wabänö waa pönente quëwëmaingä, ante ædö cæte ëñëmii. Edæ onguïñæmi adobaï tömëmi waa cæbi adinque bitö nänöogængä wabänö waa pönente quëwëmaingä, ante ædö cæte ëñëmii.

¹⁷ Incæte mönö Awënë, ïimaï cæe, angä ate ëñente wædinque bitö tömengä nänö änönonque ante cæte quëwencæbiimpa. Ayæ, Æbänö botö nänöogængä éayömo mönö Awënë aa pecantapa, ante pönëninque bitö mänïñedë bitö nänöogængä éagaï baï adobi inte quëwencæbiimpa. Botö ïñömö Codito ingante näni pönencabo wayömö näni godongämæ poncabo wayömö näni godongämæ poncabo weca gote apænedinque, Mänömaï cædäni, ante tömänäni ïnänite ante apænebopa.

¹⁸ Onguïñæmi ïmi do ëö togænïmi ïñömite Wængonguï aa pecantawo. ïnique bitö, Bagääcä baï babote, ante cædämaï incæbiimpa. Ëö togæmi inte ee quëwëe. Wæætë ëö togænämaï ïñömite Wængonguï aa pecantawo. ïnique bagääbi inte ee quëwëe. ¹⁹ Edæ ëö togæmö incæ bagääamö incæ waomö önömonque ïmompa. Wïi mäninö beyænque waa quëwëmö ïmompa. Wæætë Wængonguï nänö wææ angaïnö ëñente beyænque waa quëwëmompa. ²⁰ ïnique, Æbänö engæñömo Wængonguï aa pecantawoo, ante pönëninque bitö adobi inte cöwë quëwëe. ²¹ Bitö wacä beyænque cæte në quëwëmi ïñömite Wængonguï bitö ïmite aa pecantawo. ïnique bitö në cæbi inte piyænë cæte wædämaï incæbiimpa. Incæte bitö ïmite ñimpo cædinque, Abæ

tawænte goe, angä ëñëninqe ee goe.

²² Waocä beyænque cæte në quëwëmi iñömite mönö Awënë aa pecantawo. Ìninque mönö Awënë incæ pönö ñimpo cædinque, Abæ tawænte goe, angä ëñëninqe ee gote baï ëwocabipa. Wæætë bitö waocä beyænque në cæbi iñämaï iñömite mönö Awënë aa pecantawo. Ìninque Codito në aa pete ængä beyænque bitö cæte në quëwëmi babipa. ²³ Edæ Wængonguï tömengä nänö Tæiyæ Waëmö Wengä ingante godongä beyænque mönö wæætë tömengä quïmö bagamöimpa, ante pönëninque mïnitö wæætë waocä beyænque në cæte quëwëmini badämaï iedäni. ²⁴ Iñänäni iñmaï ante cædäni. Botö Wængonguï Awënë nempo quëwëninque tömengä nänö ånonque ëñente cæcæboimpa, ante cædinque mïnitö Wængonguï nänö aa peyedë mïni ëagaï baï adomïni inte quëwëedäni.

²⁵ Ayæ, Mönämaï iñäni æbänö quëwenguënenäni iñänii, ante mönö Awënë angampa diyæ ëñenguümoo. Incæte Wængonguï waadete pönö apænecä ëñëninqe botö në ëñënömo bagaïmo inte mä pönëninque ämo ëñëmaïmipä. ²⁶ Mönö wæwenguümämo oo pönü impa, ante pönëninque bitö, Ñöwo botö nänöogængä ingante æbänö ëate quëwëmoo, ante pönëninque ñöwo bitö éadö baï adobi inte cöwë quëwenguënenämi ïmipa, ante pönémopa. ²⁷ Onguiñæmi ëñëmi, Bitö nänöogængä ingante do mömitawo. Ìninque, Pämæncæboimpa, ante änämaï ie. Wæætë wacä ingante ämopa. Bitö wëmö cæbitawo. Ìninque, Botö nänöogængä, ante diqui diqui mïnämaï ïmi waa ïmaimpa. ²⁸ Incæte

ñöwo mömi incæ wënæ wënæ cædämaï inte mömipa. Ayæ baquecä adobaï do mongä incæ wënæ wënæ cædämaï inte mongampa. Incæte æcänö möna tömengä inguipoga quëwente nänö caate wæquinque mongampa. Mänömaänö ante yewæmöninque botö, Minitö caate wædämaï incæmänimpa, ante wææ ämopa.

²⁹ Ìñänäni, Ñöwopämoo wii wantæpiyæ ingæimpa, ante wædinque ämopa. Edëningä nänö pönënö baï në manguiwengä incæ adobaï pönengä baï waa ïmaimpa. ³⁰ Æcänö Ca ca wæda tömengä ìñömö wii wæcä baï bacä ïnique waa ïmaimpa. Æcänö Ca ca toda tömengä wii tocä baï bacä ïnique waa ïmaimpa. Æcänö godonte æna tömengä ömæpocä baï bacä ïnique waa ïmaimpa. ³¹ Inguipoga mönö cædö ante æcänö cæda tömengä mäninö ante änämaï inte baï cæcä ïnique waa ïmaimpa. Edæ inguipoga quëwëninque mönö cædö oo poni ëwente baquïnö anguënë.

³² Edæ minitö, Æbänö cæquïmoo, ante wædämaï incæmänimpa, ante botö iïmaï ante wææ ämopa. Në wémö cæcä guiquenë, Æbänö cæbo ate mönö Awënë waa toquingä, ante pönëninque tömengä mönö Awënë beyænque ante quëwengampa. ³³ Do möingä guiquenë inguipoga nänö quëwenguïnö ante pönëninque, Æbänö cæbo ate botö nänöogængä waa toquingä, ante wæcampä. ³⁴ Ìnique tæcæ tæcæ pönente cæcampä. Onquiyængä guiquenë owæempoingä ingä incæ baquecä ingä incæ mönö Awënë beyæ ante pönëninque, Æbänö botö baö tæiyæ waëmö eñaqüïmoo, ayæ, Æbänö botö önöwoca tæiyæ waëmö ëwocauqüïmoo, ante cæcampä. Do möingä guiquenë, Æbänö cæbo ate botö

nänöogængä waa toquingä, ante inguiipogaque nänö quëwenguïnö ante wæcampä.

35 Mäninö ante botö wii münitö ïmînite wææ cæcæte ante ämopa. Wæætë münitö müni watapæ quëwenguïnue ante botö, Mönö Awënë ingante æmæ pönënämäi inte nöingä cæte quëwencæmînimpa, ante ämopa.

36 Onguïñængä adocanque guiquenë, Botö wengä baquecä do picængä bacampa, ante adinque botö tömengä ingante godonguënëmo ïmopa, angä ïninque tömengä nänö änö baï cædinque ee godongä moncæcäimpa. Edæ mänömai godöñinque tömengä wii wënæ wënæ cæcä ingampa. **37** Wacä guiquenë mümöno ædæmö nö pönëninqué, Botö wengä baquecä picængä bacä incæte botö piyænë cæte godöñämäi incæboimpa, angampa. ïninque wadäni tömengä ingante wææ änämäi ïñönäni tömengä, Tömëmoque botö änönö baï cæcæboimpa, ante né ëñente pönëninqué godöñämäi ingampa. Tömengä adobaï waa cæcampä. **38** ïninque tömengä wengä baquecä ïñongante edæ, Moncæcäimpa, ante né godongä guiquenë waa cæcampä. Wæætë wacä, Mönämäi incæcäimpa, ante wii godongä guiquenë tömengä godömenque waa cæcampä.

39 Nänöogængä ayæ müngä quëwëñongante onquiyængä ïñömö tömengä tönö cöwë quëwenguénengä ingampa. Wæætë nänöogængä wængä owæmpote ate tömengä abæ tawænte baï adocanque quëwengampa. Do owæmpoingä inte, Wacä ingante möinémopa, angä ëñeninqué münitö, Tömëna mönö Awënë nempo näna quëwencaya

ïnapa, ante adinque möinente näö wædö ante ee godömïni moncædaimpa. ⁴⁰ Incæte botö, Owæmpoingä ee wëmö cædinque godömenque watapæ quëwëmaingampa, ante pönëmopa. Edæ Pabodo ìmo Wængonguï Önöwoca tönö äawocaque baï ëwocabo inte mänömäinö ante pönëmopa.

8

Mönitö wængonguï cænguï, ante wadäni näni cönöni ante

¹ Wadäni, Mönitö wængonguï cænguï impa, ante näni cönöninc oo ante adinque münitö, Önö que cænguï impa, ante abaimpa, ämïnitawo. Næwangä tömämö mïni änö baï do ëñëmompa. Incæte, Tömëmoque do ëñëmopa, ante në angä iñömö tömengä nämä ængö cæte baï cædinque wadäni ïnänite plinte baï cæcamp a. Wæætë në waadecä guiquenë wadäni ïnänite ængö cæte baï cædinque tömënäni ïnänite waadete cæcamp a. ² Waocä, Tömëmo do ëñëmopa, ante në anewengä guiquenë tömengä nö näö ëñenguënë ante ayæ ëñënämäi inte cæcamp a. ³ Wæætë Wængonguï ingante në waadedäni ïnänite do againgä inte tömengä tömënäni ïnänite pönengampa.

⁴ Ìnique, Mönitö wængonguï cænguï impa, ante wadäni näni cönöninc oo ante nöwo apænebo ëñeedäni. Tömënäni näni, Mönitö wængonguï impa, ante näni cönöninc a önoncaque impa, ante mönö do ëñëmompa. Ayæ adobaï, Næwä Wængonguï adocanque poni ingampa, ante do ëñëmompa. ⁵ Wængonguïdi näni änönäni incæ awënëidi näni änönäni incæ nanguï poni ïnänipa. Næwangä impa.

Incæte tömënäni, Wængonguüidi ïnänipa, ante näni änönäni inguipoga incæ öönædë incæ ongönäni incæte, ⁶ Wængonguü mönö Wæmpocä iñömö adocanque poni ingampa. Öönæ incæ inguipo incæ öönædë ongoncoo incæ inguipoga ongoncoo incæ tömancoo incæ tömengä adocanque badonte aacä beyænque edæ ongoncoopa. Ayæ adobaï mönö tömengä nempoque quëwëmompa. Ayæ Itota Codito mönö Awënë adocanque poni ingampa. Tömengä tönö godongämæ cædinque Wængonguü tömancoo badongacäimpa. Adocä Codito tönö godongämæ cædinque Wængonguü pönö cæcä ate mönö quëwëmompa.

⁷ Mäninö ante pancamonga guiquenë eñëmompa. Pancadäniya guiquenë né pönënäni incæ mäninö ante eñenämaï ïnänipa. ïnäni Codito ingante tæcæ pönënäni iñömö tömënäni wëenëñedë, Mönitö wængonguü impa, ante badonte cönonte ædæ wæænte cægañäni ïnänipa. Nöwo iñömö tömënäni Codito ingante tæcæ pönente ate, Wadäni wængonguü cænguü incæ cæninque wentamö mongænte wæcæ wæ, ante guïñente wædäni incæte do edæ cænänipa. Mänömai Codito ingante æmæ pönënäni inte tömënäni wadäni näni wængonguü cænguü cæninque nämanque näni æmæ pönënö beyænque nämä apænte do wentamö entawënäni ïnänipa. ⁸ Incæte cænguü önonque iñonte mönö cænämaï imö beyænque ædö cæte wiwa entawenguü. Wæætë mönö cæmö beyænque ædö cæte waa entawenguü. Edæ mönö imonte cænguü beyænque Wængonguü dicæ waa aquingää.

⁹ Wængonguü wææ änämaï ingä adinque münitö

do cæmünitawoo. Ìñæmpa mänömaï cæmïni adinque wadäni në æmæ pönénäni adobaï cænäni ïnique tömënäni tee tewate baï oda cæbaïnänipa. Mänömaï impa, ante pönénique mütitö, Oda cædämäi incædänimpa, ante cædinque ee cænämäi ïmæewedäni ämopa. ¹⁰ Edæ, Mönitö wængonguiidi oncö impa, ante tömënäni näni änincönë bitö në ëñëmi inte go guiidinque cængömitawo. Ìñæmpa bitö mänömaï go guii cængömi adinque wacä në æmæ pönengä guiquenë bitö cæbaï adobaï do cædinque nämä apænte änämäi inte tömengä nänö oda cæquinque do go guuite cæmaingampa. ¹¹ Codito tömämö beyæ wæninque në æmæ pönengä beyæ adobaï wængacäimpa cæbii. Bitö tömënäni näni wængonguii oncö ante, Önonconque impa, ante në ëñëmi inte do guuite cæmi beyænque bitö töniñacä në æmæ pönengä iñongante wapiticæ mäobi oda cæte wæwente bacampa töö. ¹² Mänömaï cædinque mütitö töniñadäni ïnänite mütitö waadedämäi inte wënæ wënæ cæminipa. Tömënäni näni nämä apænte æmæ pönënö ante wido cæte baï cædinque mütitö mönö Codito ingante do wiwa cæmïni ïmïnipa. ¹³ Ìnique botö cæmo beyænque botö töniñacä oda cæcä adinque botö, Tömengä oda cædämäi incæcäimpa, ante cædinque baö incæ cöwë cænämäi incæboimpa.

9

*Codito nänö da godongaïnäni üïmaï cæquenënäni
ïnänipa*

¹ Botö Pabodobo æbänö ïmoo, ante mütitö æbänö ante pönémïni. Edæ, Botö Itota nänö

në da godongaïmo ïmopa. Tömengä botö ïmote pönö ñimpo cæcä beyænque quëwëmopa. Mönö Awënë Itota ingante do agaïmo ïmopa. Minitö guiquenë, Pabodo mänömaï ingampa, ante pöneminiyaa. Ayæ mönö Awënë nempo quëwëninque botö Pabodobo tömengä beyæ apænebo ëñemini inte mimitö wæatë, Pabodo apænecä beyænque mönitö në pönemöni ïmönipa, ante pöneminiyaa. ² Wadäni guiquenë, Pabodo ingante Awënë Itota da godönämaï ingacäimpa, änänitawo. Tömänäni mänömaïnö ante tedewënäni incæte mimitö guiquenë, Pabodo ingante mönö Awënë Itota näwangä da godongacäimpa, ante apænequenemini ïmünipa. Edæ botö pönö apænebo beyænque mimitö wede pöneminqe mönö Awënë nempo quëwëminipa, ante edonque abaimpa.

³ Pancaminiya botö ïmote apænte ancæte ante cæyomini botö nämä wææ cæcæte ante iïmaï ämopa. ⁴ Mönatö apænemöna ëñemini incæte mimitö iñömö, Mïnatö eyepæ cæmïnapa diyæ cængüi tönö bequï ængüümää, ante wææ ante baï tedemini awædö. ⁵ Wadäni mönö Awënë Itota nänö në da godongaïnäni iñömö näna gæncaya näna gæncaya godänipa. Mönö Awënë tönïnadäni adobaï Pegodo adobaï tömänäni näna gæncaya näna gæncaya godänipa. Mönatö ïmönate guiquenë mimitö, Mïnatö godinque nänöogængä ænämäï inte goeda, ante wææ ante baï tedemini awædö. ⁶ Wadäni önompoca cædämaï inte quëwëñönäni botö tönö Bedënabee adomönaque önompoca möna cædö beyænque ænte quëwenguënemöna ïmönatawo.

⁷ Tontadoidi guiquenë dicæ tömänäni nämä näni godonte æinta beyæ quewenäniyaa. Ayæ æcänö yowementacoo mingä pæ inca ate në mënningä iñömö ædö cæte yowepæ ænte bedämaï inguingää. Edæ dobæ ade becampa. Cænänäni në aacä guiquenë dicæ goömæ yopænte ænämäï inguingää. Edæ do yopænte ænte becä apa änewemini.

⁸ Mänömaïnö ante apænedinqe botö waodänique näni änönö ante wii ämopa. Wæætë Wængongui nänö wææ angainö ante mäninonque ante ämopa. ⁹ "Wagada onguñængä në cæcä inte tömentapo æ yacæimpa, ante ämi pïnä pïnä gäwate cægöñongä bitö tömengä öönöne wææ wodönedämaï inte ee abi cæncæcæimpa," ante Möitee wodi wææ yewæmongacæimpa. Iñinque Wængongui dicæ wagada beyænque ante pönéninque mänömaïnö ante angantawogaa. ¹⁰ Wæætë mönö beyænque ante Wængongui angampa, ante pönengæimpa. Näwangä mönö beyænque yewæmongatimpa. Waocä dicæ, Wadänique cæncædänimpa, ante onguipoi mangæ mangæ tænongää. Wæætë, Mönitö godongämæ cæncæmönimpa, ante mangæ mangæ tænongampa. Ayæ tömämö në æ yeyacä guiquenë dicæ, Wadänique cæncædänimpa, ante æ yeyacää. Wæætë edæ, Mönitö godongämæ cæncæmönimpa, ante pönengä inte æ yeyacampa. ¹¹ Iñinque, Minitö mümöno cænte baï ëwocacæmïnimpa, ante cædinque mönatö tömämö minte pæ baï pönö apænemöna do eñente ëwocamïnitapa. Incæte mönatö imönate wæætë mäincooque pönömïni wënae wënae ænguënëmöna ämïnitawo. ¹² Iñæmpa wadäni

ïnänite mäinc oo ee godömö ni ænänipa. Mönatö ïñömö godömenque apænedinque godömenque ænguënëmöna ïñömönate münitö Baa ämimitawoo.

Mönatö në ænguënëmöna incæte cöwë ænämaï ïmönapa. Edæ, Mönö Codito ingantedö ante watapæ apænedinque mönatö mäinc oo æmöna baï wadäni, Pabodoidi mäinc oo æncæte ante apænedapa, ante piñinque wææ ancædönänimpa. Ïnique, Wææ änämaï incædänimpa, ante cædinque mönatö, Cöwë ænämaï incæmönaimpa, ante piyænë cæte ee apænemönapa. ¹³ Nämä Wængongui cænguü, ante ænte mämö cönönäni ongö adinque Wængongui oncönë ñænæncönë në cædäni incæpancaa ænte ade cænte quëwëänipa. Ayæ, Wængongui qui, ante baö näni iya tämpaa në cædäni adobaï iya tämpaa näni cönöningä incæpancacää ænte cænte quëwëänipa, ante pönëminiyaa. ¹⁴ Mönö Awënë adobaï, Botö ïmotedö ante watapæ apænedäni ate në eñenäni wæætë në apænedäni ïnänite cænguü pædæ godönäni ænte cænte quëwencædänimpa, angampa. ¹⁵ Botö guiquenë në ænguënëmo incæte cænguü ante änämaï inte cöwë apænebo ïnömoimpa. Nöwo münitö ïmînite yewæmöninque botö dicæ, Pönömïni æncæboimpa, ante yewæmömogaa. Cænguü ante änämaï inte botö Wængongui beyænque apænebo eñëmînipa, ante pönënique mäninö beyænque tobopa. Mänömañö ante todömo inte botö, Gæwænte wædinque näñe wæmo incæwacä mäinc oo edæ änämaï incæboimpa.

¹⁶ Itota Codito ingantedö ante apænebi eñencædänimpa, angä eñente botö në apænebo

bagaïmo inte edæ ædö cæte wadö cæquïmoo. Ìninque botö mänömaïnö ante në apænedömo inte edæ, Tömëmo waa cædinque apænebopa, ante ædö cæte tedequïmoo. Edæ botö Itota ingantedö ante möni watapæ apænedö ante wii apænebo baï edæ botö wæquinque incædönimpa. ¹⁷ Edæ Itota Codito, Apænebi ëñencædänimpa, angä ëñëninqué botö Ao ante watapæ todinque apænebo adinque tömengä, Waa cæbi ïmipa, ante eyepæ pönongä æmaïmopa. Wæætë, Wii apæneïnente wæbo incæte botö cówë apænebo ìninque edæ tömengä nänö angaïnonque cæte apænebopa. Edæ botö në apænequïnëmo inte ædö cæte apænedämäi inguïmoo. ¹⁸ Ìninque botö ëñente cæbo beyænque quïnö ænguïmoo. Botö Itota Codito ingantedö ante watapæ apænebo beyænque Wængonguü ïlmai pönö cæcä æninque tocæboimpa. Botö apænebo beyæ münitö në pönonguïnëmïni incæte pönönämäi ïmïni ìninque botö wæætë ænämäi inte tocæboimpa.

¹⁹ Ayæ waodäni wii botö awënëidi ìnänipa. Ayæ botö wacä ingante në cæbo ïnämäi inte abæ tawænte baï quëwëmopa. Incæte botö, Waodäni godömenque nanguü ìnäni Codito gämænö poncædänimpa, ante cædinque tömänäni ìnänite në cæte quëwëmo baï botö baquinque nämä pædæ godonte baï quëwëmopa. ²⁰ Godongämæ cæbo ate oodeoidi incæ Itota gämænö poncædänimpa, ante cædinque botö oodeoidi näni pönënö baï pönëninqué tömänäni näni quëwënö baï quëwëmopa. Pancadäniya, Möitee wodi nänö wææ angaïnö ëñëmö beyænque mönö quëwengæimpa, ante pönëninqué mänïnonque ante ëñente cædänipa.

Botö guiquënë, Wiï Möitee wodi nänö wææ angaïnö ëñëmō beyænque mönö quëwengæimpa, ante pönémopa. Incæte, Godongämæ cæbo ate mäninonque ante në ëñente cädäni adobaï Itota Codito gämænö poncædänimpa, ante cædinque botö tömänäni ëñénö baï adobaï ëñente baï cæbopa.

21 Wadäni guiquënë Möitee wodi wææ ante nänö yewæmongainta adämaï ïnänipa. Botö guiquënë, Wængongui, ïïmaï cæedäni, ante nänö wææ angaïnö ante cöwë ëñenguënëmo inte botö mönö Awënë Codito nempo quëwëninqe tömengä nänö angaïnö ante cöwë ëñente quëwëmopa. Incæte godongämæ cæbo ate në adämaï ïnäni adobaï Itota Codito gämænö poncædänimpa, ante cædinque botö wadö pönëmo incæ tömänäni adämaï inte näni quëwënö baï adobaï inte baï quëwëmopa.
22 Ayæ, Godongämæ cæbo ate æmæ pönénäni adobaï Codito gämænö poncædänimpa, ante cædinque botö tömänäni æmæ pönente quëwënäni baï æmæ pönëmo inte baï quëwëmopa. ïnique, Godongämæ cæbo ate pancadäniya Codito gämænö ponte quëwencædänimpa, ante cæcæte ante botö æbänö cæquümoo, ante wædinque ïïmaï cæbopa. Wadäni näni quëwënö baï wadäni näni quëwënö baï wadäni näni quëwënö baï adobaï cædinque botö tömänäni näni quëwënö baï adodö ante pönëmo inte baï quëwëmopa. **23** Edæ, Itota Codito watapæ pönö cæcä beyænque tömämö tömengä nempo quëwëninqe godongämæ watapæ tocæimpa, ante cædinque mäninö wadäni näni quëwënö baï wadäni näni quëwënö adodö ante pönëmo inte baï quëwëmopa.

24 Edæ nē quingæ pogodo godäni iñömö tömënäni näni pogodo goimancadë tömänäni pogodo godänipa. Incæte adocanque quingæ pogodo gocä inte täno gote næ gongängä adinque edæ, Bitö adobique quingæ pogodo gote gänä cæbipa, ante pædæ pönönäni ængampa, aminitawoo. Minitö guiquené quingæ pogodo gote baï gänä cæte æncæte ante tæi piñænte cæedäni. **25** Gänä cæcæmpa, ante cædinque tömënäni wadö näni cæinénö ante cædämaï inte wæntæye inämaï inte mäninonque ante cædänipa. Tömënäni guiquené gänä cædinque poganta aquïi guïñë wænguïñabo näni que cædintaque ænte wencacæte ante mänömaï cædänipa. Mönö guiquené poganta guïñë wænämaï inta mönö cöwë encaquinta æncæte ante mänömaï cæmompa. **26** Mänömaï impa, ante pönéninque edæ wiñatæ wiñatæ guiidämaï inte pogodo godäni baï botö töingä gobopa. Ayæ, Æcänö gänä cæcää, ante tiyæmää tamonte guëa cæda baï cædinque botö, Gänä cæcæboimp, ante tæimö piñænte nö cæbopa. **27** Inunque godömenque godömenque apænebo ëñienäni ate tömëmo oda cædämaï incæboimp, ante cædinque botö, Tæi piñænte quingæ gobäwe, ante baï cædinque botö nämä incæ da godö da godö godoncæte ante nämä tæi tæi pante baï cæbopa.

10

Wængongui impa, ante näni cönöninca

1 Botö töniñamïni iïmaï ante apænebo ëñeedäni. Mönö wæmæidi wodi tömänäni boguïmä gänëñömö quëwente cægongadänipa. Ayæ

tömänäni gäwapæntibædë tæcæguedämæ ti wææ tao gogadänimpa. ² Ìnique æpænë guuite baï cædinque tömänäni Möitee wodi nempo tömänäni näni quëwenguinque edæ boguimämodë godinque gäwapæntibæ tæcæguidämæ gogadänimpa. ³ Ayæ cængui Wængongui öönædë da pönongä wææ näni cæ baï tömengä Önöwoca näno apænedö adobaï ëñente ëwocate quëwengadänimpa. ⁴ Wængongui Önöwoca apænecä ëñenique tömänäni godongämæ bete baï ëwocate quëwengadänimpa. Edæ dicabo tæemonca iñonte Möitee wodi ongonto tæi tæi äayongä æpæ ompade ba begadänimpa. Ìncayæ Ponguingä mönö Codito adobaï tæi pïñænongä inte tömänäni tönö godongämæ godinque tömengä Önöwoca ingante pönongä ænique tömänäni ompade bete baï ääwocaque baï ëwocagadänimpa. ⁵ Incæte wodo tömänäni ëñenämäi cædäni adinque Wængongui wii togacäimpa. Edæ pïñinque wænöninque önmæca yabæque wido cæcä ñömængadänimpa.

⁶ Ìnique, Tömänäni wënæ wënæ cæcæte ante näni toïnente wædö baï mïnitö wii adobaï toïnente wæcæminimpa, ante mönö imonte wææ odömoncæte ante Wængongui tömänäni näni toïnënö beyæ ante pangä wængadänimpa, ante abaimpa. ⁷ Pancadäniya näni badonte cönöninca weca ædæ wæænte, Wængongui impa, ante babæ apænete towengadänimpa. Edæ, “Cæncæte ante becæte ante tæ contadinque tömänäni Yæ yæ owempocæte ante ængæ gantidänitapa,” ante yewæmonganatimpa cæmïnii. Mïnitö iñömö edæ, Wængongui impa, ante näni babæ

towengaï baï wii adobaï cæedäni. ⁸ Pancadäniya guiquenë nänöogængä ïnämaï ïñongante wïwa towengadänimpa. Edæ bæintitodee müido ganca ïnäni mänimpodäni edæ mänömaï towënäni inte adoönæque ïñonte näne wængadänimpa, ante adinque pönente wædinque mönö wæætë towënämäï ingæimpa. ⁹ Pancadäniya guiquenë, Quiëmë cæmö ïñömonte Awënë dicæ pangää, ante ancaa wënæ wënæ cædäni adinque Wængongui tæntæ angä pocæ wængadänimpa. ïnique tömënäni näni wënæ wënæ cægaïnö ante mönö Baa ante wënæ wënæ cædämaï ingæimpa. ¹⁰ Pancadäniya guiquenë Wængongui nänö pönöninc oo adinque, Wængongui wii waëmö pönongä awædö, ante piïnte tededäni ate Wængongui anquedo né wido cædongä ïnongä inte tömënäni ïnänite wænonente edæ wido cægacäimpa. Mänömaï cæcä ante adinque münitö, Pangä wæncæ wæ, ante wædinque tömënäni näni piïnte tedewengaï baï adobaï piïnte tededämaï ïmæwedäni.

¹¹ ïnique, Wamini müni adobaï panguinque cæminipa, ante wææ odömoncæte ante pancadäniya ïnänite Wængongui mänömaï pangacäimpa. Ayæ ïimämo wodo ïnque bayonte quëwemö ïñömonte dodäni mönö ïmonte wææ ancæte ante yewæmöninque, Wënæ wënæ cædäni ate Wængongui æbänö pangacäi, ante aedäni, ante wææ yewæmongadänimpa. ¹² Mänömaï impa, ante adimini incæte münitö, Mönitö nämä ongonte cöwë oda cædämaï incæmönimpa, ante pönemünitawo. Edæ müni ædocæ tæ go wæænguinque mänömaï änewemnipa töö. ¹³ Münitö wënæ wënæ cæinente wæmünitawo. Edæ wii

münitö adomünique mänömaï wënæ wënæ cæinente wæminipa. Mönö waocabo mönö wënæ wënæ cæinente wæcabo tömämö ïmompa. Incæte münitö müni oda cæquinque wënæ wënæ cæinente wæmïni adinque Wængonguï mönö ïmonte cöwë në pönengä ïnongä inte, Oda cædämaï incæminipa, ante wææ änique edæ, Idæwaa, angampa. Ayæ wënæ wënæ cæinente wæmïni incæte tömengä töö æmænte ængä beyænque münitö eyepæ inte ate adiyæ næ gongæninque oda cædämaï inguimini ïmipipa.

¹⁴ Mäninö beyænque botö në waademini, ämo ëñeedäni. Wængonguï impa, ante näni babæ ante gönöninca gomö adinque ocæmæ wodii wïnöedäni ämopa. ¹⁵ Münitö ocai encadömïni ïmipipa, ante adinque botö mänömaïnö ante yewæmömopa. ïnique botö änö ante, Nö intawo, babæ intawo, ante münitö në encadömïni inte apænte ante baï ëñencæminipa. ¹⁶ Mönö pönencabo owæta ænique Wængonguï ingante waa ate pönente apænedinque, Mönö Codito wepæ tömämö beyæ godonte impa, ante pönénique mönö pönencabo ïñömö godongämæ bemompa. Ayæ päö mönö pä ænö ænique, Mönö Codito tönö godongämæ caate wængämö baï ïmompa, ante pönénique mönö godongämæ cæmompa. ¹⁷ Mönö päö adocaque ænique pä ænte godongämæ cænique mönö, Päö adocaque i baï mönö tæiyæmö pöni ïmö incæte adocabomö ïmompa, ante pönengæimpia.

¹⁸ Idægoidi ëñagaïnäni ïñömö, Wængonguï qui, ante baö ænte mämö ñönöninque iya täänipia. Mänii baö tömänäni näni iya täimpaa ñönöningä

pancacää æninque tömënäni, Baö Wængonguü quiï
ï baï mönö adobaï Wængonguü quïmö ïmompa,
ante baï cædinque godongämæ cænänipa, ante
do ëñëminipa. ¹⁹ Mänömaï änique botö æbänö
ämoo, ante pönemini. Në ëñenämaï ïnäni näni
babæ cönöninca ïñömö edæ näwä Wængonguü
ingampa diyæ tömënäni tömengä quïnäni ïnäniyaa.
Ayæ, Wængonguü cænguü impa, ante babæ näni
änongä ïñömö näwä Wængonguü cænguü impa diyæ
tömënäni Wængonguü tönö godongämæ cænäniyaa.
Botö ïñömö edæ mänömaänö ante dicæ ämogaa.

²⁰ Mänömaï änämaï ïmo inte botö ïïmaï ämopa.
Tömënäni, Wængonguü quiï, ante babæ cönöninque
dicæ näwä Wængonguü ingante godönäniyaa.
Ïñæmpa wénæidi ïnänite godönänipa cæminii.
Wénæ tönö cædäni awædö, ante mïnitö gomö
adinque godongämæ cænämaï ïmæewedäni, ämopa.
²¹ Edæ mönö Awënë bepæ godongämæ bemïni
inte mïnitö wénæidi bepæ ædö cæte godongämæ
bequïmïni. Mönö Awënë cæimpaa tæ contate
godongämæ cæminii inte mïnitö wénæidi cæimpaa
ædö cæte godongämæ tæ contate cænguïmïni.

²² Aemæ pönente baï wénæidi näni bepæ
bemö adinque mönö Awënë piïnte badinque
pämaingampa, ante ëñenimö inte mönö ædö cæte
wénæidi bepæ bequïmöö. Tæï piñænte wææ
cæmompa mönö Awënë pänämaï inguingää.

*Ni cæyænte gote baï quëwente waadete
pönengæimpaa*

²³ Mïnitö ïïmaï apænedinque, “Mönö quiëmë
baï cæinëmo incæ Wængonguü wææ änämaï
ingampa,” ämïnitawo. Ïñæmpa mönö cæinënonque

cæte quëwëmö baï wii mönö waa quëwenguinque incædönimpa. Ayæ adobaï, “Mönö cæinonque cæmö incæ Wængongui wææ änämaï ingampa,” ämäinitawo. Iñämpa mönö cæinénonque cæte quëwëmö baï wacä, Botö adobaï cæbote, ante oda cæcædongäimpa cæmöö. Oda cædämäi incæcäimpa, ante wææ cædinque mönö Wængongui nänö änönonque ante ëñente cæcæimpa. ²⁴ Edæ, Mönö æbänö cæte eyepæ æninque quëwenguimöö, ante nämä beyænque wædämäi inte wæætë wadäni beyæ ante pönëninquæ, Tömänäni nöingä ante ëñente waa quëwencædänimpa, ante mönö nanguï cæcæimpa.

²⁵ Iñinque baö godonte æncæte ante næ mänäni näni æi pancadë gote æninque münitö mümö entawëmïni incæte, Baacä baï intawo, näwääquingä intawo, ante apænte änämaï inte guïñenedämäi ade cæedäni. ²⁶ Edæ, Inguipo Wængongui qui impa. Iñinque inguipoga ongoncoo tömancoo adobaï Wængongui qui inte näwääquincoo impa, ante yewæmongatü apa guïñëwëmïni.

²⁷ Ayæ næ pönënämäi ingä münitö ïmïnite, Pö cæedäni, angä ëñeninquæ münitö goïnëmïni inte godinque tæ contayömïni cængui pædæ pönongä adinque ee ö ænte cæedäni. Baacä intawo, Näwääquingä intawo, ante nämanque apænte änämaï inte ade cæedäni. ²⁸ Wæætë wacä tömengä nänö mümö pönënö beyænque ante wææ äninquæ, “Wadäni tömänäni, Mönitö wængongui cængui impa, ante do näni godönï impa iñämpa cæmïnii,” angantawo. Mänömañö wææ angä ëñente wædinque münitö næ wææ änningä beyæ ante ayæ

tömengä nänö nämä apænte æmæ pönénö beyæ ante edæ cænämaï ïedäni. ïñæmpa inguipo incæ inguipoga ongoncoo tömancoo incæ mönö Awënë qui impa cæmïni. ²⁹ Wii tömëmïni mïmö entawënö beyæ ante nämä apænte äninque wæætë në wææ äningä beyæ ante tömengä nänö nämä apænte æmæ pönénö beyænque ante mïnitö cænämaï incæmïnimpa.

Incæte bitö wabi iïmai ante wæbitawo. “Möitee wodi nänö wææ angainö beyæ ñä cæyænte wægäimo baï inte botö ñöwo ñi cæyænte gote baï ïmo adinque wacä tömengä nänö nämä apænte æmæ pönénö beyænque ædö cæte botö ïmote apænte anguingää,” ante wæbitawoo. ³⁰ Ayæ, “Wængongui önonque pönongä äninque botö tömengä ingante waa ate pönente apænedinque ade cæmo adinque wadäni iñömö edæ, Baacä incæ iñæmpa cæmii, ante quïnante pönö babæ ante tedewénänii,” ante bitö wæbitawoo. ³¹ Incæte mïnitö cæmïni incæ bemïni incæ quiëmë baï cæmïni incæ mïnitö cædinö adinque wadäni, Wængongui ñäö apäite baï èmönongä ingampa, ante acædänimpa, ante cædinque waa cæedäni. ³² Edæ mïnitö iñömö, Waa cæmöni adinque wadäni oodeoidi incæ guidiegoidi incæ Codito ingante në godongämæ pönëänäni incæ tömänäni tee tewadämaï inte oda cædämaï incædänimpa, ante pönéninque edæ waa cæedäni. ³³ Botö adobai, Botö tömëmo ænguinö ante wædämaï ïmopa. Wæætë, Botö waa cæbo adinque wadäni Itota gämænö pöninque tömengä ængä beyænque quëwencædänimpa, ante pönéninque botö quiëmë cæbo incæ cöwë waa cæbopa.

11

¹ Mönö Codito tömengä näö cæi baï botö adobaï cæbo adinque münitö botö cæi baï adobaï cæbaïmïnipa.

Íimaï cæte Wængonguï ingante apænecæimpa

² Münitö botö ïmote cöwë pönemïni adinque botö münitö ïmînite waa adinque apænebopa. Ayæ do pönengaïnäni näni apænegaïnö ante botö adodö ante apænebo ëñeninqe münitö, Nåwangä impa, ante ëñente cæmïnipa, ante adinque botö münitö ïmînite waa ate pöneninqe apænebopa.

³ Ñöwo iñömö iïmaï ämo ëñeedäni. Mönö Codito ñænængä ïnongä inte onguïñængä ingante né angä ingampa. Waoda näna gæncaya adinque onguïñængä ñænængä baï ïnongä inte onquiyængä ingante né angä ingampa. Mæmpo Wængonguï guiquënë ñænængä poni ïnongä inte mönö Codito ingante né angä ingampa.

⁴ Ínique onguïñængä iñömö Wængonguï ingante apænedinqe ayæ, Wængonguï æbänö angää, ante apænedinqe wencadämaï apænecæcäimpa. Edæ bee ocadinqe tömengä nämä ocabo ante guïñencate baï apænebaingampa.

⁵ Onquiyængä guiquënë bee ocadinqe Wængonguï beyæ apænecæcäimpa. Bee ocadinqe tömengä, Wængonguï æbänö angää, ante apænecæcäimpa. Edæ bee ocadämaï inte nämä ocamö ante guïñencate baï onquiyængä apænebaingampa. Mänömaï cædinque tömengä né ëñenämaï cædingä ingante näni eö tocadingä baï ïnongä inte encabaingampa. ⁶ Edæ onquiyængä bee ocadämaï ingä inte godömenque eö tocacä

baï waa incædönimpa. Wæætë, Ëö tocate wæcæ wæ, ante wæcä ïnique tömengä iñömö edæ bee ocabaingampa. ⁷ Edæ onguiñængä ingante badöninque Wængonguï tömengä nänö èmönö baï adobai badongä èmongacäimpa. ïnique Wængonguï nänö ñao apäidö baï adobai èmönongä inte onguiñængä bee ocadämaï incæcäimpa. Onquiyængä guiquené onguiñængä nänö èmönö mäninque èmönongä ingampa. ⁸ Onguiñængä ingante täno badöninque Wængonguï ayæ onquiyængä ingante badoncæte ante onguiñængä iyapa ænte badongacäimpa. ⁹ Edæ wii onquiyængä beyæ ante onguiñængä ingante Wængonguï badongacäimpa. Wæætë, Bitö onguiñængä beyæ quëwencæbiimpa, ante onquiyængä ingante badongacäimpa. ¹⁰ ïnique onquiyængä iñömö, Botö nänöogængä beyæ Wængonguï botö ïmote badongacäimpa, ante pönente wædinque bee ocacæcäimpa. Ayæ, Bee ocabo adinque Wængonguï anquedoidi incæ, Botö nänöogængä në angä ingampa, ante èñencædänimpa, ante cædinque onquiyængä waa cædinque bee ocacæcäimpa.

¹¹ Incæte mönö Awënë nempo quëwëninque onguiñængä dæ angä baï onquiyængä önonganque baquënengaïnö anguënë. Wæætë onquiyængä dæ angä baï onguiñængä wæætë önonganque baquënengaïnö anguënë. ¹² Edæ onquiyængä ayæ dæ åñongante tömengä ingante badoncæte ante Wængonguï onguiñængä iyapa ænique badongacäimpa. Wæætë wëñængä onguiñængä ingante onquiyængä mangä beyænque èñacampa. Incæte Wængonguï beyænque tömämö

quëwëmompa.

¹³ Onquiyængä bee ocadämaï inte Wængongui ingante apænecä ïnique waa intawoo, ante minitö tömëmini godongämæ pönëe cöningue äedäni.
¹⁴ Edæ dodäni näni cægaï baï cæquënëmö inte mönö ïimäi ante pönengæimpa. Onguiñængä doyængui encadinque guïñencate wæquënengä ingampa, ante edonque ate pönëmaimpä.
¹⁵ Onquiyængä guiquenë tömengä doyængui pæ ïnique edæ waa impa. Edæ, Doyængui bee ocacæbiimpa, ante onquiyængä ingante Wængongui badongä encacampa. ¹⁶ Botö mänömaïnö ante apænebo ëñënínque minitö pancaminiya wæætedö wæætë äinëminitawo. ïñæmpa botö änïnö baï mönitö cöwë cæmönipa. Ayæ Codito ingante godongämæ näni pönencabo adobaï Wængongui quïnäni ïnönäni inte edæ cöwë mänömaï cædänipa cæmïni.

Awënë cæcëmæ ante bedinque pancaminiya wïwa cæmïni

¹⁷ Minitö mïni waa quëwenguinque ante godongämæ ponguënëmïni incæte mïni godömenque wïwa quëwenguinque godongämæ pömöni awædö. ïnique botö, Waa cæmïnipa, ante ædö cæte anguïmoo. ¹⁸ ïmaïnö ante ñöwo tåno apænebo ëñeedäni. Codito ingante mïni pönencabo godongämæ pönique minitö ïñömö mïni caipæ incæ wæætë godö wæætë godö tedewënínque wacabo nänëne wacabo nänëne bamïnipa. Ante apænedäni ëñënínque botö, Wabänö nöingä ante apænedänipa, ante pönëmopa. ¹⁹ Nåwangä impa, ante pönëmopa. Edæ, Ædänidö ïnänite Wængongui

waa acää, ante edonque acæimpä, ante tömengä angä ate münitö mïni cabö wadö ante mïni cabö wadö ante tedemïnipa, ante awædö.

20 Ìninque, Awënë ææmæ impä, ante godongämæ pöninque münitö wïi mönö Awënë ææmæ bete baï cæmïni awædö. **21** Edæ mïni godongämæ cæñedë incæ münitö, Wadäni adobaï cæncædänimpa, ante ee ongönämaï ïmïni inte tömämïni cængüi ade cæmïnipa. Pancadäniya ayæ gæwænte ongöñönäni edæ pancamïniya do tömo bete dowænte wæmïni awædö. **22** Ìñæmpa oncö ömaamïni baï inte münitö tömämïni oncönë cænte wïi bemïnii. Edæ Codito ingante mönö godongämæ pönencabö Wængongüi quïmö ïmö incæte münitö näämæ pünte cæmïni awædö. Ömæpodäni incæ tömënäni näni guingo imonte wæquinque ante münitö pæ gompote ade cæmïnipa töö. Mänömaï cæmïni adinque botö dicæ, Waa cæmïnipa, ämogaa.

Mönö Awënë œæmæ

(*Mäateo 26.26-29; Mäadoco 14.22-25; Odoca 22.14-20*)

23 Edæ mönö Awënë botö ïmote pönö apænecä ëñenique botö wæætë ïimaï ante münitö ïmïnite pönö apænetabopa. Mönö Awënë Itota ingante Codaa nänö odömonte godongaïönæ woyowotæ ïñonte Itota päö ænnique, **24** Wængongüi ingante waa ate pönente apænedinqüe päö på ænnique angacäimpä. “Ii päö botö baö baï impä. Botö, Münitö quëwencæmïnipa, ante botö baö godonte baï cædinque wæncæboimpä. Botö på ænte pædæ

pönömo baï münitö adobaï iincayæ ate botö ïmote ante pönënique godongämæ cædäni,” angantapa.

²⁵ Mänömaï angä iinque cænäni ate owæta adobaï æninque tömengä, “Botö wepæ ïlmæ baï impa. Wængonguï do apænedinque, Botö pönö cæbo ate münitö Ao äminí iinque mönö godongämæ waa cæte quëwengæimpa, angacäimpa. Nöwo adobaï müïne änique apænebopa. Botö wepæ ante Ao ante æminí inte mönö godongämæ waa cæte quëwengæimpa. Iinque münitö wantæ wantæ ïñö bedinque botö ïmote ante pönente becæmïnimpa.” Ante Itota angä begadänimpa. ²⁶ Iinque Itota nänö ponguiönæ ganca münitö mänömaï pää wæætë wæætë cæninque mänimæ baï wæætë wæætë bedinque, Mönö Awënë tömämö beyæ wængacäimpa, ante odömonte baï cæmïni adinque wadäni ëñencædänimpa.

Nöingä ante pönënique mönö Awënë æcæmæ becæimpa

²⁷ Mänömaï i iinque waocä pönënämaï inte mönö Awënë pää önonque cæninque Awënë nänö bequïmæ önonque bedinque tömengä nänö wentamö mongænguinque mönö Awënë baö ante, Önonque impa, ante piiante baï cædinque tömengä wepæ önonque wido cæte baï cæcamp.

²⁸ Iinque, Æbänö entawëmöö, ante münitö nämä näemænte cöwä adinque nöingä ante pönënique pää cæninque mänimæ bequenemini ïmip.

²⁹ Edæ, Mönö Awënë baö baï impa, ante æcänö pönënämaï inte cænte beda iñomö tömengä nämä nänö apænte pante wæquinque mänömaï cænte becamp. ³⁰ Edæ mänömaï cæmïni beyænque

pancamïniya aquïïmïni badinque wæntæye bamïnipa. Pancamïniya wïi pönente wæmïnipa. Ayæ wadäni æpodänimë mäninö beyænque do æmæwo wænänimpa.

³¹ Incæte mönö cöwä adinque nämanque apænte änique nöingä cæmö ïnique mönö Awënë wæætë mönö ïmonte apænte ante püñämaï ïmaingampa.
³² Mönö Awënë mïnitö ïmïnite apænte ante püingantawo. Edæ mönö Awënë, Inguiipogaque quëwënäni ïnänite apænte änique botö pâñedë mïnitö wïi adobaï pante wæquïmïni, ante wææ cædinque ñöwo ïñömö edæ, Ëñenguënë quëwëedäni, ante wædænque pangä wæmompa.

³³ Botö tönïñamïni ëñeedäni. Mänömaï i, ante pönëningue mïnitö cæncæte ante pöninque ee ongöñomïni tömänäni adoyömö pönäni ate godongämæ cæedäni. ³⁴ Godongämæ pöninque mönö wïi apænte panguënëmö bacæimpa, ante wææ cædinque mïnitö në gæwænte wæcä ingante ämïni oncönë täno cæncæcäimpa. Ñöwo mäninque ante yewæmöninque botö mïnitö weca ïincayæ ate pöninque wadö mïni änïnö ante godömenque apænebo ëñencæmïnimpa.

12

Wængonguï Önöwoca pönö cæcä ãenique cæcæimpa

¹ ïñänäni ëñeedäni. Wængonguï Önöwoca mönö ïmonte pönö cæcä ate tömengä nänö pönönoncoo eyepæ ænte ëwocadinque mönö æbänö cæquïï, ante ëñenique mïnitö oda cædämaï incæmïnimpa, ante ñöwo yewæmömo aedäni.

² Doyedë iñömö münitö ëñenämaï iñömìnité wadäni, Mönitö miñæ pöedäni, ante æbämë cæte ænte mäodäni gogamìnimpä. Tömänäni miñæ mänömaï go go cædinque münitö do oda cædinque babetade näni badöninca weca ædæ wææninque, Mönitö wængongui impa, ante cædinque quëwengamìnimpä. ³ Ìnique münitö iminite botö ñöwo, Ëñenguënë quëwëmìnii, ante iïmaï ante apænebopa. Æcänö Wængongui Önöwoca tönö äawocaque baï ëwocacä guiquenë tömengä, Itota nänö panguinque né wentamö mongængä ingampa, ante ædö cæte tedewenguingää. Ayæ wæætë Wængongui Tæiyæ Waëmö Önöwoca tönö ëwocadämaï ingä guiquenë tömengä, Itota Tæiyæ Awënë ingampa, ante ædö cæte apænequingää.

⁴ Adocanque ingante wadö pönö cædinque Wængongui Önöwoca wacä ingante wadö pönö cædinque tömengä nänö pönöninc oo nénempote baï cæcä æninque mönö wadö wadö né cämö imompa. Wængongui Önöwoca adocanque poni ïnongä incæ mänömaï wadö wadö pönö cæcampä.

⁵ Ayæ mönö Awënë adocanque poni ïnongä inte waocä adocanque ingante, iïmaï cæe, äninqüe wacä ingante, Wadö baï cæe, angä ëñeninqüe mönö tömämö wadö wadö né cämö imompa.

⁶ Ayæ Wængongui adobaï adocanque poni incæ tæi piñængä ïnongä inte waocä adocanque ingante pönö cæcä æninque tömengä tæi piñængä badinque inte wadö cæcampä. Wacä ingante wadö pönö cæcä æninque tömengä tæi piñængä badinque wadö wadö cæcampä. Ìnique Wængongui mänömaï wadö wadö pönö

cæcä æninque mönö tömämö eyepæ badinque cæmompa.

⁷ Wængonguï Önöwoca, Tömänäni waa quëwencædänimpa, ante cæedäni, ante tömämö ïmonte wadö wadö pönö odömonte apænecä èñëninquë tömämö mönö waa quëwenguinquë ante godongämæ cæmompa.

⁸ Îninquë Wængonguï Önöwoca pancadäniya ïnänite, Wængonguï nö nänö èñënö ante apænecä èñëninquë tömänäni në nö ante apænedäni badänipa. Ayæ adocä Önöwoca ïñömö Wængonguï nänö cædö ante edonque odömongä adinque pancadäniya në adinäni badinque, Wængonguï mänömaï cæcampä, ante nö apænedänipa.

⁹ Adocä Wængonguï Önöwoca apænecä èñëninquë pancadäniya, Wængonguï eyepæ pönö cæcampä, ante wede pönänäni inte tömänäni wede näni pönënö beyænque nanguï cædänipa. Ayæ Wængonguï Önöwoca adocanque ïnongä inte pönö cæcä æninque pancadäniya wënæ wënæ ïnäni ïnänite gampote apænedäni ate waa badänipa.

¹⁰ Pancadäniya ïnänite guiquenë Wængonguï Önöwoca godö cæcä æninque tömänäni tæi pïñænäni badinque nanguï poni cædänipa. Wængonguï Önöwoca apænecä èñëninquë wadäni Wængonguï beyæ në apænedäni ïnänipa. Ayæ wacä yewænte baï tedecä adinque, Wængonguï Önöwoca tedecantawo, wënæ tedecantawo, ante wæyönäni Wængonguï Önöwoca pancadäniya ïnänite edonque odömongä adinque tömänäni, Æcänö önöwoca në tedecää, ante do èñënänipa. Pancadäniya guiquenë Wængonguï Önöwoca tönö

apænedinque wadäni näni tede baï në tededäni ïnänipa. Ayæ ïnäni wadäni näni tede baï tededäni éñeninque pancadäniya Wængonguü Önöwoca apænecä éñeninque, Në tededäni æbänö ante tededänii, ante do éñenäni inte wadäni ïnänite edonque pöni apænedäni éñenäniipa.

11 ïnique adocä Önöwoca adocanque ïnongä inte tömengä nänö nö angaï baï cædinque mönö ïmonte apænte ñenque, Pancaminiya ïlmaï cæcämïnimpa, wamini ïlmaï cæcämïnimpa, ante pönö cæcä ñenque adocanque nänö cæquënënö ante wacä nänö cæquënënö ante edæ tömämö mönö cæquënënö ante cæmompa.

Adocabomö baï ïmomba

12 Mönö baö adoyonque pöni éñamö incæ mönö wii adodonque cæquïnö ante éñamö inte mönö pæ pagænguincoo watai watai éñamompa. Edæ wadö mönö cæquïnö ante watai éñadinque mönö wæætë wadö cæquïnö ante watai watai éñamompa. ïnique watai watai nanguü mönö éñacoo ïñömö adoyonque pöni impa. Ayæ Codito nempo quëwëninque mönö adobaï adocabomö ïmomba. **13** Mönö adocabomö mönö tömämö baquinque Wængonguü Önöwoca mönonga pö guite owocampa. ïnique oodeocä incæ guidiegocä incæ wacä ingante në cæcä incæ abæ tawænte ee gote baï nämä beyænque në cæcä incæ mönö tömämö adotaca bete baï Wængonguü Önöwoca tönö äawocaque baï tömämö éwocamompa.

14 Mönö baö adoyonque pöni éñamö incæ mönö wii adodonque cæquïnö ante éñamö inte mönö éñacoo watai watai nanguü éñamompa.

¹⁵ Ìninque mönö önöwa incæ, “Önompo ömæpobo inte botö waocä baö ömaabo ìmopa,” ante ædö cæte anguingää. Ìñæmpa mänömai wæte tedecä incæ önöwa cöwë waocä baö ëñate ëwacampa. ¹⁶ Ayæ mönö önömonca incæ, “Awinca ömæmomo inte botö waocä baö ömaabo ìmopa,” ante ædö cæte anguingää. Ìñæmpa mänömai ante tedecä incæ önömonca cöwë waocä baö ëñate ëmoncacampa. ¹⁷ Ìñæmpa mönö baö tömäñö awincaque ëmömö baï edæ quïmoncadö ëñenguënëi. Ëñenämai incædömöimpa. Ayæ mönö baö tömäñö önömoncaque ëmoncamö baï quincadodö ongoncadoquënëi.

¹⁸ Incæte Wængongui iñömö edæ, Waomïni mïni cæquënënö ante eyepæ cæcämïnimpa, ante badoncæboimpa, ante Wængongui angacäimpa. Ìninque tömengä nämä näno angaïnö baï badöninque mönö pæ pagænguincoo adoyonque baquinque ante wadö cæquïnö ante wadö cæquïnö ante tömäñö badongacäimpa. ¹⁹ Edæ adodonque poni mönö cæquënënö ante Wængongui badongä baï mönö wadö mönö cæquënënö ante quiqdö pæ pagænte cæquënëi. ²⁰ Wængongui näno næ badongaïmö iñömö inte wadö mönö cæquïnö ante watai wadö mönö cæquïnö ante watai nanguï mönö ëñacoo ëñamö incæ mönö baö adoyonque poni ëñamompa.

²¹ Mänömai ëñamö iñömonte edæ mönö awinca incæ önompo inte apænedinque, “Bitö dæ ämi baï botö tömëmo eyepæ cæcädömoimpa,” ante ædö cæte anguii. Ayæ wæætë mönö ocamö incæ önöwa inte apænedinque, “Bitö dæ ämi baï botö tömëmo eyepæ cæcädömoimpa,” ante

ædö cæte anguii. ²² Wæætë mönö baö pancayonga pæ pagænämaï ï incæte mäniñö ante mönö godömenque waa adinque, Mönö quëwenguñö impa, ante angæimpa. ²³ Wayö guiquenë, Wii waëmongä awædö, ante mönö äñö ante, Waa acædänimpa, ante cædinque waëmoncoo pönö dadi ompogate mäniñö beyæ godömenque waa ate baï cæmompa. Wayö guiquenë mönö guïñëñate wædö ante, Wii edonque acæimpa, ante pönö bee ogate cædinque mönö guïñëñayö beyæ godömenque waa cæmompa. ²⁴ Waëmö mönö ayö guiquenë, Edonque acæimpa, ante bee ogadämaï cæmompa.

Incæte, Adoyonque bacæimpa, ante mönö baö wayö wayö badöninque Wængongui, Wii waëmongä, ante mönö wæyö ante pönëninqe, Mäniñö botö godömenque waa abopa, ante badongacäimpa. ²⁵ Ìnique, Minitö baoncoo näemæ püñämaï incæmïnimpa, ante cædinque Wængongui mönö baö adoyonque badongacäimpa. Wæætë minitö näma baoncoo incæ näemæ waadete waa cæcæmïnimpa, änique Wængongui tömäñö waa acampa. ²⁶ Ìnique mönö baö adoyömonque nantate wæyömö tömäo wootæ wootæ nantate wæmompa. Ayæ wæætë adoyömonque adinque, Waëmö impa, änäni ëñente wædinque tömäo watapæ tomompa.

²⁷ Minitö iñämö, Wayö wayö ëñamö incæ adoyonque ëñamompa, ante do pönëninqe, Mönö adobaï nänëne nänëne ingaïmö inte ñöwo wæætë Codito nempo quëwëninqe adocabomö ïmompa, ante pönencæmïnimpa. ²⁸ Ìnique Codito ingante godongämæ mönö pönencabo ïmö adinque Wængongui angä ëñeninqe ïimaï

cæmompa. Yæcadomöni ïmöni ïñömö Codito nänö da godongaïmöni ïmönipa. Gao wæi ïnäni ïñömö Wængonguï beyæ në apænedäni ïnänipa. Ayæ tæcæguedënäni ïnäni ïñömö në odömonte apænedäni ïnänipa. Wæænömenque ïnäni ïñömö tæi pïñænte entawente nanguï cædäni ïnänipa. Yæmiñæ gao æidinque ïnäni ïñömö Wængonguï Önöwoca tönö äawoquaque baï ëwocadinque iïmaï cædänipa. Pancadäniya, Wënæ wënæ ïnäni waa bacædänimpa, ante në waa cædäni ïnänipa. Pancadäniya wadäni beyæ në waa cædäni ïnänipa. Pancadäniya në änäni ïnöhäni inte awënëidi ïnänipa. Ayæ yæmiñæ pönï ïnäni ïñömö wadäni näni tede baï në tededäni ïnänipa.

²⁹ Mänömaï ïmö incæte edæ Codito nänö në da godongaïmö dicæ tömämö ïmongaa. Ayæ Wængonguï beyæ në apæneïmö dicæ tömämö ïmongaa. Në odömönömö dicæ tömämö ïmongaa. Në tæi pïñænte entawente nanguï cædömö dicæ tömämö ïmongaa. ³⁰ Ayæ Wængonguï Awënë pönö cæcä incæte wënæ wënæ ïnäni näni waa baquinque ante dicæ tömämö në waa cæmongaa. Edæ wadäni näni tede baï dicæ tömämö tedemongaa. Wacä mänömaï wadäni näni tede baï tedecä ëñeninqe tömämö dicæ mönö tededö adodö edonque apænemongaa. ³¹ Incæte mönitö Wængonguï ingante, Bitö Önöwoca pönö cæcä ate mönitö eyepæ inte ate yæcado ongönäni näni cæi baï adobaï cæcæte ante nanguï wæmönipa, ante apænedinque nanguï cæedäni.

Mönö waadete pönente cæcæimpæ, ante

Ñöwo ïñömö botö, Æbänö godömenque waa pönö cæquïï, ante yewæmonte odömömo aedäni.

13

1 Botö waodäni näni tede baï tedebopa, ämïnitawo. Wængonguï anquedoidi näni tede baï tedebopa, ante tomïnitawo. ïñæmpa mönö wadäni ïnänite waadedämaï inte tedemö ïnique ampoincade önonque ampoï baï ïmaimp. Waadedämaï inte tedemö ïnique adoyömö pönö wo pönö wo pönö wæcainta baï mönö adobaï önonque tedewëmö ïmaïmompa.

2 Wængonguï Önöwoca pönongä ænique botö tömengä beyæ në apænebo ïmopa, ante tomïnitawo. Waodäni näni wë wodontë ëñengaïnö tömänö ante edonque pönö ate ëñëmopa, ante tomïnitawo. Waodäni näni nanguï ëñenö ante adinque tömänö ante ëñëmopa, ante tomïnitawo. Edæ në wede pönemini inte mïnitö änanquidi incæ ämïni ëñente cabænte gotawo. ïñæmpa mäninö tömänö waa pönö cämö incæ mönö wadäni ïnänite waadedämaï inte cämö ïnique wæætë önömonque edæ mönö babaimpa.

3 Ömæpodäni ïnänite botö mäincoo tömää nénempote godömopa, ante tomïnitawo. Wængonguï beyæ ante cæyömote wadäni botö baö botö ëñayö incæ iya tancæ cædäni ate wædinque botö piyænë cæbaïmopa, ante mïnitö, Waa cæbopa, ante tomïnitawo. ïñæmpa mänïï tömää waa cædinque mönö waadedämaï inte cämö ïnique mönö waa cædö beyæ ænämaï ïmaïmompa.

4 Në waadete pönengä iñömö tömengä piiñämäi inte edæ piyænë cædinque godö waadete cæcamp. Wadäni gomonga cædinque godömenque nanguï ñänäni adinque në waadecä wæætë waadete pönëninqué piiñte wædämäi inte piyænë cæcamp. Nämä nänö cædïnö ante pönëninqué në waadete pönengä iñömö, Botö gomonga cæbopa, ante tededämäi ingampa. Tömëmoque waëmö ïmopa, ante nämä waa adämäi ingampa. **5** Wacä tæcæ cæyongante në waadete pönengä iñömö, Täno cæbote, ante wææ cædämäi ingampa. Nämä nänö ñiñenö ante cædämäi inte tömengä wadäni beyænque cæcamp. Wæætë wii iñontobæ ænguï bacamp. Wadäni wënæ wënæ cædäni ate wædinque tömengä në waadecä ïnongä inte wæætë piyænë cæcamp.

6 Ìnique, Wacä wënæ wënæ cæcamp, ante tededäni ñente wædinque në waadete pönengä iñömö mäninö ante todämäi ingampa. Wæætë, Wacä nöingä cæcamp, ante tededäni ñeninqué tömengä watapæ poni tocamp. **7** Æbämë cædäni incæ në waadete pönengä iñömö piyænë cædinque tömänäni ñänite wææ gompocamp. Wæætë, Waa cædänipa, ñänäni ñeninqué tömengä, Näwangä impa, ante do ñengampa. Æbämë ba incætë tömengä, Ayæ ate watapæ bacæimp, ante cöwë pönëninqué wæntädämäi inte ee cæcamp.

8 Mönö waadete pönämämo iñömö cöwë dæ badämäi ingæimp. Wæætë Wængonguï ñincayæ ate, Idæwaa, angä ìnique inguiipoga tömengä beyæ mönö apænedö guiquenë edæ dæ angæimp. Wadäni näni tede baï mönö

tededö incæ pæ wëë necæ impa. Ingui poga nanguï adinque mönö ëñënö ante Wængonguï, Idæwaa, ancæcäimpa. ⁹ Nöwo mönö ëñënö iñömö pancaa ëñëninqué pancaa wæætë oda cæmompa. Wængonguï beyæ mönö apænedö iñömö pancaa apænedinque mäninque apænemompa. ¹⁰ Ilinque bayedë guiquenë Wængonguï nänö apænedö ædæmö ëñëninqué mönö nöingä poni odömonte apænecæmöimpa. Oda cæte mönö ëñënö ante, Idæwaa, äninqué Wængonguï mäniñedë edæ mönö wii eyepæ apænete wædö ante, Idæwaa, ancæcäimpa.

¹¹ Botö iñömö wëñæmoyedë wëñængä nänö tede baï tededinque wëñængä nänö ocai ëñënö baï ëñengaïmo inte wëñængä, lîmaï impa, ante nänö pönënö baï botö mäniñedë adobaï pönengaboimpa. Nöwo guiquenë picæmo badinque wëñæmoyedë botö cægäinö ante ñimpø cæbopa. ¹² Awocawænta wëmö ate baï cædinque mönö ñöwo Wængonguï Önöwoca nänö odömönö ante edæ wii edonque amompa. Ayæ ate guiquenë mönö awincadö awinca edonque poni acæimpa. Botö ñöwo pancaa adinque oda cæte ëñëmo ïmopa. Ayæ ate guiquenë Wængonguï pönö odömongä adinque tömengä botö ïmote edonque poni acä baï botö adobaï tömää eyepæ poni acæboimpa.

¹³ Ilinque mönö entawënoncoo ante adinque mënönque go adodonque mäniñpodonque ayæ ongompa. Mönö wede pönënö ante ædæmö entawengæimpa. Watapæ bacæimpa, ante mönö pönënö ante ædæmö entawengæimpa. Mönö waadete pönënö ante ædæmö entawengæimpa.

Ínинque mänimpodonque ayæ ongö incæte mönö waadete pönöñö ïñömö edæ ñænænö poniï ínинque mönö mäninö ante tåno ædæmö entawengæimpa.

14

Wadäni näni tede baï æbänö tedequïi, ante

¹ Ínинque münitö, Në waadete pönemö bacæimpa, ante mäninonque ante pogodo gote baï nanguï cæedäni. Ayæ adobaï, Wængongui Önöwoca mönö ïmonte nänö pönönö baï mönö eyepæ ëwocadinqe cæcæimpa, ante nanguï æinente wæedäni. Mäninö Wængongui Önöwoca nänö pönönoncoo ate adinqe münitö, Wængongui beyæ né apænemö mönö tåno adodonque ante bacæimpa, ante godömenque æinente wædinque cæedäni. ² Edæ wadäni näni tede baï æcänö tededa tömengä wii waodäni ínänite apænecampa. Wængonguinque ingante apænecampa. Edæ tömengä öñöwocaque tedecä ínинque tömengä ingante Wængongui æbänö awämö apænecää, ante ædö cæte ëñenguïnänii. ³ Wængongui beyæ né apænecä guiquenë waodäni ínänite waadete pönëninqe iimaï cæcæte ante apænecä ëñenänipa. Münitö tæï piñæmïni müni entawenguinque wede pönencæmïnimpä, ante apænecampa. Ayæ, Wæwente quëwëmïni incæ münitö wampo bawënenente tæï piñænte cöwë cæcæmïnimpä, ante tömengä Wængongui beyæ ante pönö apænecampa. ⁴ Wadäni näni tede baï né tedecä guiquenë, Tömëmo tæï piñæmo botö entawenguinque ante nanguï ëñencæboimpa, ante nämä beyænque ante tedecampa. Wængongui beyæ né apænecä guiquenë Codito ingante näni

godongämæ pönencabo beyæ ante apænedinque,
Minitö tæi piñænte mïni entawenguinque
ëñencæmïnimpa, ante apænecampa.

5 Ìnique mïnitö tömämini wadäni näni tede baï
apænemini adinque botö wædænque tobaïmopa.
Wæætë tömämini Wængonguï beyæ apænemini
adinque botö godömenque watapæ tobaïmopa.
Wængonguï beyæ né apænecä ïñömö ñænængä
ïñongä wacä tededö né tedecä guiquéné wædangä
ingampa. Incæte, Codito ingante mïni godongämæ
pönencabo tæi piñænte entawencæmïnimpa,
ante cædinque tömengä wacä tededö tedete
ate, ïimaï ante tedetabopa, ante mïnitö tededö
adodö ante edonque apænecä ìnique tömengä
adobaï ñænængä ïñongä ïmaingampa. **6** Ìñänäni
ëñeedäni. Wængonguï nänö wë wodönö incæ
tömengä nänö nö ëñenö incæ tömengä nänö nö
odömönö incæ ante botö mïnitö weca pöninque
odömonte apænebo ëñeninque mïnitö godömenque
pönëmaïmïnipa. Wængonguï ïimaï cæcæcäimpa, ante
apænebo ëñeninque mïnitö guïñente wædinque waa
cæbaïmïnipa. Wæætë mïnitö weca pöninque botö
wadäni näni tedebaï tedete apænebo baï mïnitö
ædö cæte godömenque né pönëmïni baquënëmïnii.

7 Edæ gobæ ongonte aa pedinque önonque
ante pedäni ëñeninque mönö wæætë, Ædemë ante
pedänipa, ante ædö cæte ëñenguï. Né ampoinca
ampodäni adobaï ämotamïni ïnämaï önonquedö
ante ampodäni ëñeninque mönö, Ædemë ante
ampodänipa, ante ædö cæte ëñenguï. **8** Ayæ
tontado adobaï, Wæætedö wæætë cæcæimpa,
ante todompeta näni ancadeca we ööninque

idiquibæ we öongä ïninqwe wadäni, Æbämë cæcæte ante we öongää, ante wædinque oda cæte ee ongonte wæætedö wæætë cædämäï ïmaänänipa. **9** Ayæ mïni cabø adobaï wii edonque apænemïni ëñeninqwe wadäni, Æbämë ante tedecää, ante wædinque oda cæte wæbaänänipa. Woboyæ mämoque iñæmpa tedewëmaïnipa.

10 Waodäni inguipoga tömäo quëwëninque nanguï näni tededoncoo tededänipa. Näwangä impa. Incæte wadäni näni tededö wadäni näni tededö tömää tedequïnö i ïninqwe adodeque incæ önonque tedete iñämäï impa. **11** ïninqwe wacä apænecä ëñeninqwe botö, Æbänö ante tedecää, ante ëñenämäï ïmo adinque tömengä wæætë, Wabi inte wii ëñemipa, ancædòngäimpa. Tömengä ingante botö adobaï, Wabi inte botö tededö wii tedebipa, ante ancædömoimpa. **12** ïninqwe mïnitö, Wængonguï Önöwoca pönö cæcä æninqwe mönö eyepæ ëwocadinque cæcæimpa, ämïnitawo. Mänömaïnö äninqwe mïnitö, Wængonguï Önöwoca pönö cæcä ænte ëwocadinque cædömö inte mönö Codito ingante mönö godongämæ pönencabo godömenque tæï piñænte entawengæimpa, ante pöneninqwe mïnitö, Mänïnonque ante botö ëwocate cæquïnö ante pönongä aencæboimpa, ante täno æñinente cæedäni.

13 Mänömaï beyæ wadäni näni tede baï nœ tedemïni iñömö mïnitö töniñadäni adobaï ëñencædänipa, ante cædinque Wængonguï ingante iñämäï ante äedäni. Wængonguï ëñemi. Wadäni näni tede baï do tededinque botö æbänö ante tedetawoo, ante bitö odömonte apænebi

ëñëmoe. Mänömaïnö ante apænebi ëñëninque botö wæætë mönitö tededö adodö ante edonque apænebo ëñëninque mënítö Wængonguü ingante apænête cædäni. ¹⁴ Wadäni näni tede baï tededinque Wængonguü ingante apænebo inte botö önöwocaque pönente apænedinque ocai ömædæcabo baï inte apænebaïmopa.

¹⁵ Mänömaï impa, ante adinque æbänö cæquümoo. Edæ önöwoca pönente apænedinque botö ocai adobaï ëñente pönëninque Wængonguü ingante apænecæboimpa. Ayæ Wængonguü ingante waa pöni apænecæte ante önöwoca pönente ämotamïni änique adobaï ocai ëñente pönëninque ämotamïni ancæboimpa. ¹⁶ Bitö, Wængonguü ingante waa pöni cæcamp, ante önöwocaque pönëninque apænebitawoo. Iñæmpa Wængonguü ingante waa ate pönëninque önöwocaque pönente apænebi ëñëninque wacä në önonganque ingä guiquënen, Bitö æbänö apænebii, ante ëñenämaï inte, AEdö cæte Ao anguümoo, ante wæbaingampa. ¹⁷ Bitö waa ate pönëninque önöwocaque waa apænebi ëñëninque tömengä wæætë, Bitö æbänö ancæte ante tedebii, ante ëñenämaï inte ædö cæte godömenque tæi pññænte entawenguingä. ¹⁸ Botö iñömö, Minitö wadäni näni tede baï wædænque tedeyömïni botö godömenque nanguü tedebopa, ante Wængonguü ingante waa ate pönëninque apænebopa. ¹⁹ Incæte Codito ingante mönö pönencabo töönö godongämæ pönique botö wadäni näni tede baï tæne tinco miido ganca tedequü incæ wü tededinque wæætë, Wadäni ëñencædänimpa, ante mënea pöni edonque apænedinque waa tobaïmopa.

20 İñänäni eñeedäni. Tæcæ eñadäni iñömö wënæ wënæ mönö cæpämō ante eñenämäi inänipa. Minitö adobaï mäninö wënæ wënæ mönö cæpämō ante eñenämäi inte baï pöneedäni. Wæætë ocai mönö pönénö guiquené minitö mäninö ante wëñænäniqe wædænque näni encadö baï wii pönéninque wæætë picænnäni näni nanguü encadö baï adobaï nanguü encate pöneedäni. **21** Dodäni mönö Awënë beyæ ante wææ äninqe iimai ante yewæmongadänimpa. “Wadäni näni tede baï në tededäni inänite botö ämo eñeninque tömänäni wæætë botö quinäni inänite apænecædänimpa. Incæte iinäni guiquené botö imote cöwë eñenämäi inguinäni awædö, ante mönö Awënë angampa,” ante yewæmongatimpa.

22 İninque, Wadäni näni tede baï tedemini eñeninque në pönénäni wædämaï iñönäni në pönénämäi inäni guiquené mänömaï tedemini eñeninque guïñente wæcædänimpa, ante cædinque Wængonguü Önöwoca pönö cægacäimpa. Wæætë Wængonguü beyæ ante edonque apænemini eñeninque në pönénämäi inäni wædämaï iñönäni në pönénäni guiquené do eñencædänimpa, ante cædinque Wængonguü Önöwoca pönö cægacäimpa. **23** Codito ingante mïni pönencabo godongämæ pöninqe tömämïni wadäni näni tede baï wadäni näni tede baï tedemini adinque ayæ pönäni guiquené në eñenämäi inäni incæ në pönénämäi inäni incæ æbänö anguinänii. Mänömaïnonque tedemini eñeninque tömänäni wæætë, Minitö ömædæcamini inte önonque tedewemïnipa, ante wæbaïnänipa.

24 Tömämëni wæætë Wængongü beyæ edonque apæneyömini në pönénämaï ingä incæ në ëñénämaï ingä incæ ponte ëñéninque tömämëni mëni apænedö beyæ tömengä, Botö wënæ wënæ cætabopa, ante wæbaingampa. Ayæ Wængongü beyæ ämëni ëñente wædinque tömengä, Botö näwangä wënæ wënæ cædömo inte wentamö mongænte awædö, ante nämä apænte ämaingampa.

25 Ayæ tömengä mëmöno nänö wentamö wë wodönincoo da tadonte ate baï edonque ate wædinque tömengä ædæ wæænte guidömëmæ ñongæninque Wængongü ingante, Bitö adobique në waa cæbi ïmipa, ante waa apænebaingampa. Ayæ mënitö ïmînite, Näwangä Wængongü Önöwoca tönö äawocaque baï ëwocamînipa, ante apænebaingampa.

Quïëmë cæmëni incæ nöingä pönente cædæmö cædäni

26 Mänömaï ï ïnique ïñänäni, mënö æbänö cæquii. Wængongü Önöwoca pönö cæcä æninque eyepæ inte mënitö tömämëni godongämæ pöninque ïimaï cæmëni incæmînipa. Adocanque ämotamëni adodeque angä ingampa. Wacä odömoncæte ante adodeque apænecä ingampa. Wacä ingante Wængongü edonque odömonte apænecä ëñëningä inte tömengä adodö ante adodeque ante odömonte apænecä ingampa. Wacä guiquenë wadäni näni tede baï adodeque tedecä ingampa. Tömengä æbänö ante tedecää, ante wacä do ëñéninque mënitö tededö wæætë edonque apænecä ingampa. Mänömaï Wade wade ante në apænemëni inte mënitö tömämëni, Godongämæ

tæï piñænte entawengæimpa, ante ïimaï cæte tedecæmïnimp. ²⁷ Wadäni näni tede baï tedeyongä wacä adotedæ wææ tededämaï incæcäimpa. Mäningä ïinque tedecä ate wacä tedecæcäimpa. Ayæ wæætë wacä, Tedecæboimpa, angä Ao ämïni tedecä ate idæwaa. Mänipodänique tedete ñïne cædäni adinque wacä ëñëninque, Æbänö ante tededänii, ante mïnitö tededö edonque apænecä ëñencæmïnimp. ²⁸ Codito ingante mïni pönencabo weca në ëñente adodö apænequenengä dæ angä ïnique edæ wadäni näni tede baï në tedeïnente wæcä ïñömö wæætë ee adinque tededämaï inte pæ wëënecæcäimpa. Tömengä nämä incæ önöwënenque tedete Wængonguï ingante tedecæcäimpa.

²⁹ Wængonguï beyæ në apænedäni adobaï mengää pöni apænedäni ate idæwaa. Mänipodänique apænedäni ëñëninque mïnitö, Nö ante apænedänii, idiquibæ ante apænedänii, ante apænte ante ëñencæmïnimp. ³⁰ Ayæ adocanque tæcæ apænee göñongä wacä në ëñëe congä ingante Wængonguï Önöwoca ïñontobæ apænecä ëñëninque tömengä, Botö apænecæboimpa, angä ëñëninque në apænedingä wæætë apocænë edæ ëamonca ëñëe concæcäimpa. ³¹ Edæ Wængonguï beyæ apænedinqe adocanque täno apænete ñïne cæcä ate wæætë wacä wæætë wacä apænete ñïne cæcæcäimpa. Mänömaï cædinque mïnitö godongämæ ëñente badinque wampo bawënente ongoncæmïnimp. ³² Wængonguï beyæ në apænedäni ïñömö tömënäni nämä önöwoca wææ änique önöwënenque wædämaï inte ocai pönente apænedänipa. ³³ Edæ Wængonguï incæ në gänë pönënongä inte Yæ yæ wapiticæ godö

tededämaï ingampa cæmïnii.

Wængonguii quïnäni Codito ingante näni pönencabo tömänäni wayömö näni cabô wayömö näni cabô godongämæ pöninque näni cæi baï cædinque,³⁴ mïnitö adobaï Codito ingante mïni pönencabo godongämæ pöñömöni onquiyænäni ïnänite ämïni tededämaï incædänimpa. Edæ, Apocænë eñemæewedäni, ante Möitee wodi nänö wææ angaï baï cædinque onquiyænäni wæætedö wæætë änämaï inte onguïñænäni näni änonque eñeninque edæ eñee concædänimpa.³⁵ Æbänö ante apænedänii, ante eñencæte ante wædinque onquiyængä oncönë gote ate angä eñeninque tömengä nänöogængä wæætë adodö apænecä eñencæcäimpa. Edæ Codito ingante mïni pönencabo godongämæ pöñömöni onquiyængä ïñömö, Guïñenete awædö, änique ee tededämaï incæcäimpa.

³⁶ Iñæmpa, Wængonguii nänö angaïnö ante mïnitö adomïnique dicæ mä pönëninquodöömöminitawogaa. Wadäni eñenämaï iñönänite mïnitö dicæ adomïnique Wængonguii nänö apænedö ante eñeminitawogaa.³⁷ Bitö, Wængonguii beyæ në apænebo ïmopa, ämitawo. Wængonguii Önöwoca pönö cæcä æninque botö eyepæ ëwocadinque në nanguï cæbo ïmopa, ämitawo. Mänömaï ëwocabi inte do eñëmi ïnique bitö, Mönö Awënë nänö wææ angaïnö ante Pabodo mänïninquodæ ante yewæmongampa, ante, Nåwangä impa, ante apænebaïmipa.³⁸ Wæætë mänïnö ante æcänö eñenämaï ïna tömengä ingante wæætë mönö eñenämaï ingæimpa.

39 Ìñänäni, Mänömaï impa, ante pönëninqueminitö, Wængonguï beyæ apænecæimpa, ante cæcæte ante cówë nanguï cæedäni. Ayæ, Pancadäniya wadäni näni tede baï apænedänipa, ante adinque mimitö Baa änämäi iedäni. **40** Incæte quüämë cæmïni incæ mïni pönencabo mïni godongämæ watapæ quëwenguinqueminitö ante nöingä pönente ædæmö cæedäni.

15

Codito ñäni ömäemongacäimpa, ante

1 Nöwo botö töniñamïni eñeedäni. Codito ingantedö ante botö do watapæ apænebo eñeninqueminitö mänïneque ante Ao ante wede pönëninqueminitö edæ tæï ongömäntapa. Nöwo guiquenë mimitö, Mänïne ante æbänö intawoo, ante oda cædämaï incæminimpa, ante botö addodö ante ædæmö odömonte yewæmomoï aedäni. **2** Mänïne ante watapæ apænebo eñeninqueminitö edæ mimitö adode ante wede pönëninqueminitö tæï ongömäntapa. Nöwo wæætë, Ëñencæmïnimpa, ante botö adode ante yewæmomo acæminimpa. Wængonguï angä eñente näni yewæmongaïnö baï iñique cædinque mönö Codito iñömö wënæ wënæ

3 Edæ mönö Codito tömengä nänö pönö cægaïnö ante botö eñenö ante botö doyedë, Mänïne ante mönö tåno pönengæimpa, ante pönö apænebo eñemäntapa. Nöwo wæætë, Ëñencæmïnimpa, ante botö adode ante yewæmomo acæminimpa. Wængonguï angä eñente näni yewæmongaïnö baï iñique cædinque mönö Codito iñömö wënæ wënæ

mönö cægaïnö ante teëmë mongænte wæætë wængacäimpa, ante impa.

⁴ Ayæ, Wængä ate tömengä baö ïnï ö ænte mäo daga wengadänimpa. Ayæ Wængonguï angä ëñente näni yewæmongaïnö baï cædinque Codito mëönaa go adoönæque ïñonte do ñäni ömæmonte müingä quëwengacäimpa, ante mänïne ante impa. ⁵ Ayæ ñäni ömæmonte quëwënongä inte tömengä dobæ Pegodo weca ponte a ongongä acantapa. Ayæ ate tömengä nänö né ëmïñængäinäni, Dote, näni änönäni weca dobæ ponte a ongongä adänitapa. ⁶ Ayæ ate mönö tönïñadäni quïmiento ganca ayæ godömenque nanguï ïnäni godongämæ ongöñönäni tömengä tömënäni weca do ponte edæ a ongongä adotedæ agadänimpa. ïñäni ïñömö pancadäniya ñöwo do wængadänimpa. Pancadäniya nanguï ïnäni né agaïnäni incæ ayæ miñäni quëwënänipa. ⁷ Mänïnäni adäni ate Itota wæætë Tantiago weca a ongongä agacäimpa. Ayæ ate tömengä nänö né da godongaïnäni weca adocä Itota ponte a ongongä agadänimpa. Itota mänömaï cægacäimpa, ante botö, Mänïne täno pönengæimpa, ante yewæmömopa.

⁸ Botö guiquënë né wæmpodingä baï inte wæyömote tömengä ñöwo pöni botö weca a ongongä atabopa. ⁹ Edæ Codito tömengä nänö né da godongaïmo ïmo incæ botö wadäni tömengä nänö né da godongaïnäni baï wii adobaï ïmopa. Edæ Itota ingante godongämæ näni pönencabo ïnänite né togænte pangaïmo inte botö wædämo pöni ïmopa. ¹⁰ Edæ æbämë ïmo incæte Wængonguï waadete pönö cæcä beyænque botö mänömaï ïmopa. Edæ tömengä nänö pönö cædö ante botö

wii önonque cæcæte ante æmoimpa. Wæætë wadäni wædænque cæyönäni tömengä waadete pönö cæcä æninque botö godömenque nanguï cætabopa. Incæte botö dicæ tömëmoque adoboque cæbogaa. Wæætë Wængonguï nänö waadete pönö cædö ænïmo inte botö tömengä tönö cædinque nanguï cæbo ïmopa. ¹¹ Ìnique botö apænebo incæ tömënäni apænedäni incæ mönö Codito tömengä nänö pönö cægänonque ante tömämöni apænemönipa. Mänïneque ante apænemöni eñenique mïnitö mänïneque ante pönëmïnitapa.

Do wængaïnäni incæ ñäni ömæmoncædänimpa, ante

¹² Ìnique, Codito do ñäni ömæmongacäimpa, ante apænemöni eñëmïni incæte pancamïniya, Në wængaïnäni dicæ ñäni ömæmönäniya, ante ædö cæte änewëmïni. ¹³ Ìñæmpa, Cöwë ñäni ömæmönämaï ïnäni baï mönö Codito incæ adobaï ñäni ömæmönämaï incædongäimpa. ¹⁴ Ayæ Codito ñäni ömæmönämaï ingä baï tömengä waa pöni nänö pönö cægäinö ante quïnante apænequenëmönii. Edæ önonque pöni bacædönimpa. Ayæ önonquedö ante apænemöni baï mïnitö mänïne ante pönëmïni incæ ædö cæte quëwenguënëmïni. ¹⁵ Mönitö godömenque Wængonguï ingante ante apænedinqe, Codito ingante Wængonguï incæ angä ñäni ömæmongacäimpa, ante apænetamönipa. Ìnique, Në wængaïnäni cöwë ñäni ömæmönämaï ïnänipa, ante mïni änewënö iñömö näwangä i baï mönitö Wængonguï nänö cægäinö ante babæ wapiticæ ante edæ apænecædömönimpa. Edæ, Cöwë ñäni

ömæmönämaï ïnänipa, ante mïni änewënö näwangä ï baï Wængonguï, Ñäni ömæmoe, ante ædö cæte anguënengää.

16 Îñæmpa, Ñäni ömæmönämaï ïnänipa, ante mïni änewënö näwangä ï baï Codito incæ adobaï ñäni ömæmönämaï incægacäimpa. **17** Ayæ Codito ñäni ömæmönämaï ingä baï münitö mïni wede pönëno incæ önonque pöni pönente incædönimpa. Înique wentamö mïni mongænö ædö cæte ñä mënongaquënëmïnii. Mïni wënæ wënæ cædinö beyæ wentamö mongænte wæcædöminimpa. **18** Mäninö ante mïni änewënö näwangä ï baï Codito nempo quëwëninque do wængäinäni incæ do mempoga wæninque ædö cæte quëwenguënënäni. Quëwënämaï incædönänimpa. **19** Codito pönö ængä beyænque mönö adopoque wæninque wæætë wænämaï quëwengæimpa, ante mönö inguipogaque pönëninque wæmo baï wadäni wædænque wæwëñönäni mönö godömenque nanguï wæwenguënë incædönimpa.

20 Incæte Codito dobæ ñäni ömæmongacäi apa änewëmïnii. Edæ waodäni tänomö amiñayonte tä pedäni baï cædinque Wængonguï adobai, Do wængäinäni ïnänite ämo ñäni ömæmoncædänimpa, ante cæcæte ante cædinque Codito Tänocä ingante do angä eñeninqe ñäni ömæmongacäimpa. Nåwangä impa, ante ämo eñëmaïmïnipa. **21** Edæ waocä incæ adocanque eñenämaï cæcä beyænque mönö wænguïmämo pongatimpa. Ayæ në wænguënëmö inte wæyömonte Ñöwocä Waocä eñagaingä inte wæninque ñäni ömæmongä beyænque mönö ñäni ömæmonte quëwenguïmämo

adobaï pongatimpa. ²² Edæ mæmæ Adääö wodi tömengä tönö tömämö godongämæ në wænguënämö bagaimö inte mönö tömämö adobaï Codito tönö godongämæ në ñäni ömæmonguümö bagamöimpa. ²³ Incæte to amiñayedë tänomö ñäni tä pedömö baï ïnongä inte mönö Codito adobaï Tänocä ïnongä inte edæ tåno ñäni ömæmongacäimpa. Codito nempo në quëwënömö guiquenë mönö ayæmö ïnömö inte edæ tömengä nänö ponguiönæ ïnque ba ate mönö mäniñedë ate në ñäni ömæmonguümö imompa.

²⁴ Mäniñedë ate inguipoga awënë odehyeidi nempo ongoncoo incæ Codito tömancoo ö ænte ömæe ëwencæcäimpa. Ñænænäni ñäni änömämo adobaï tömämämo ömæe ëwencæcäimpa. Tæi pïñænäni ñäni nanguï cædoncoo incæ Codito adocä incæ tömancoo wido cæcæcäimpa. Ayæ adocä në Awënë Odehye ïnongä inte tömengä nempo ongoncoo wæætë edæ Mæmpo Wængonguï nempo edæ pædæ godongä æninque Mæmpo Wængonguinque tömenganque adocanque Awënë Odehye ïnongä incæcäimpa. Mäniñedë ate edæ ñöwo mönö quëwämämo iñömö edæ ïnque baquïnö anguënë. ²⁵ Incæte Wængonguï Codito ingante, Bitö ïmite në pünte cægañäni tömänäni ïnänite mö gongæncæbiimpa, ante cædinque tömengä önöwa gäänë nänö wææntodonganca edæ adocä Codito incæ mäninö nänö ïnque cæganca në Awënë ïnongä ingampa.

²⁶ Ayæ tömengä ingante në pünte cædäni ïnänite æmæwo bæ tacä adinque adoque poni mönö wænguümämo incæ ayæ ongö adinque Wængonguï,

Mänïmämo dæ bacæimpa, ante mäo ömæe ëwencæcäimpa. ²⁷ Tömengä nempo Wængonguï tömancoo pædæ godongä æninque tömengä në Awënë bacæcäimpa, ante do yewæmongatimpa. Mänömaïnö ante yewæmonte ongö incæte Wængonguï në pædæ godönongä inte ædö cæte, Nämä pædæ godömopa, anguingää, ante edonque acæimpa. ²⁸ Ayæ ate Wængonguï Wengä incæ, Mæmpo Wængonguï botö nempo tömancoo në pædæ pönongä inte tömengä adocanque poni Tæiyæ Awënë badinque tömenganque tömancoo ènempocæcäimpa, ante cæcæcäimpa. Mänömaï cæte ate tömengä adobaï Mæmpo Wængonguï nempo quëwëninque Mæmpo nänö änonque ante èñente cæcæcäimpa.

²⁹ Pancadäniya edæ, Do wængaïnäni beyænque cæmönipa, ante cædinque tömënäni beyæ æpænë guiidänipa. Ìnique, Näni ömæmönämäi ingæimpa, ante mïni änewënö näwangä i baï tömënäni æbänö cæquenënäni ïnäni. Edæ, Näni ömæmönämäi ingæimpa, ante näwangä i baï edæ tömënäni në wængaïnäni beyæ quïnante æpænë guiquenënäni. ³⁰ Ayæ mïni änewënö näwangä i baï mönitö iñomö quünante möni wantæ iñö wantæ iñö wodo wænguïnö ante wæquenëmönii. ³¹ Botö iimö iñö iimö iñö do wæwocabo iñomo ïmopa, ante näwangä ämopa. Botö mönö Awënë Itota Codito nempo quëwëninque mïnitö ïmïnite ante pönëninque watapæ tobopa, ante näwangä antawoo. Edæ botö tönïñamïni iñomïnite botö mänïnö ante näwangä äñimo inte, Wæwocabo ïmopa, ante adobaï, Näwangä impa, ante ämo èñëmaïmïnipa. ³² Waomö

mönö æïnënö æncæte ante botö epetoidi babæidi baï ïnäni tönö guëa wæætedö wæætë cæbo baï önonque cæte incædönimpa. Edæ, Do wængainäni ñäni ömæmonämäi incædänimpa, ante näwangä i baï botö, “Iïmö ate mönö æmæwo wænguinque ante cænte bete tocæimpä,” ante näni änewënö baï ante ee quëwencædömoimpa.

³³ Iñæmpa mänömaïnö ante tedewenäni ëñeninque münitö wæætë oda cædämäi ïmæewedäni. Edæ do yewæmöninque, “Wiwa cædäni tönö guëa cædinque bitö adobaï wapiticä quëwenguinque godongämä cæbipa.” ³⁴ Ante wææ änäni ëñeedäni. Edæ, münitö wënæ wënæ cæmïni adinque Wængongui ingante ante ëñenämäi ïnäni iñömö oda cæbaïnänipa. Mänömaï beyæ münitö guingo ïmonte wæquenämïni ïnömïni inte nö cæte quëwëninque edæ wënæ wënæ cædämäi ïedäni.

*Do wængainäni iïmaï ñäni ömæmoncædänimpa,
ante*

³⁵ Bitö, Do wængainäni æbänö cæte ñäni ömæmonguinäni, ante ämitawo. Ayæ, Ñäni ömæmöninque mönö baö quïnö baï ëñate ponguimöö, ante ëñencæte ante wæbitawo.

³⁶ Iñæmpa önonquedö ante wæbi awædö. Edæ waocä tömëmö quiyacä ate yabæque ñöömäate ate tä bocate pædïmö baï mönö baö adobaï inte ñömængæimpä. ³⁷ Iñæmpa todigo incæ wawæ incæ bitö, Tä bocate pæcæimpä, ante cædinque do pædiwæ tömëwæ ænämäi inte tömëmonque ænte godö quiyabi ate tä bocate pæpa. ³⁸ Incæte, Tömëwæ æbänö iwa pæquïwæ, ante nämä nänö angainö baï cædinque Wængonguinque pönö

badongä ate tä bocate pæpa. Wamö tä bocate pædinque æbänö incaquïï, wamö æbänö incaquïï, ante do ëñengaingä inte Wængonguï pönö badongä ate wainca wainca incapa.

39 Tömäñö baö wii adoyö baï ëñompa. Mönö waomö baö wayö ëñamompa. Öeingäidi baö wayö ëñadänipa. Ayamöidi baö wayö ëñadänipa. Gæyæidi baö wayö ëñadänipa. **40** Ayæ öönædë quëwënäni wayö mongæñönäni inguipoga quëwëmë iñömö wayö ëñamompa. Ìnique öönædë quëwënäni waa näni ëñadö wayö iñonte inguipoga quëwëmë waa pöni mönü ëñayö guiquénë wii adobai ëñamö ìmompa. **41** Woyowotæ apäicä iñömö itædë nænque näñö apäi baï wii apäicampa. Pönömenque pöni apäicampa. Nämöidi guiquénë wadö baï apäidänipa. Edæ næmöidi inca pancadäniya ñämöñäni inte wædænque apäiyönäni pancadäniya waa pöni ëmönäni inte guinæ nanguï apäidänipa.

42 Mänïi quiyadimö yabæque ñömääate ate tä bocate pædimö baï mönü adopoque wæmö ate mönü baö adobai aquïñö inte ñömæmpa. Wæætë ïncayæ ate mönü baö ñömäädämaï inguinque wæætë ñäni ömæmonguïmö ìmöimpa. **43** Ayæ mönü guïñëñate wægaiñö wido cæte ate mönü waa pöni ëñaquinque ñäni ömæmongæimpa. Edæ mönü aquïñö wido cædinque mönü tæi piñæñö baaquinque ñäni ömæmongæimpa. **44** Edæ inguipogaque quëwëninque mönü ëñayö wido cæte ate mönü öönædë pöniwoca ëñate ëwocadinque mönü waiñö pöni ëñate ñäni ömæmongæimpa.

45 “Adäö wodi tänocä ïnongä inte næ ëwocacä badinque quëwengacäimpa,” ante

yewæmongatimpa. Ayæ adobaï Adääö wodi baï Ñöwocä mönö Codito incæ në ëwocacä inte quëwënique mönö ïmote pönongä æninque ëwocate quëwëmompa. ⁴⁶ Inguipogaque në quëwengä guiquenë täno pongacäimpa. Mempoga në Quëwënongä guiquenë ñöwoque ayæ pöningä inte në Quëwengä ingampa. ⁴⁷ Tänocä ingante badoncæte ante Wængonguï onguipoi guiidimöi æninque badongacäimpa. Ñöwocä guiquenë öönædë quëwengaingä inte pongacäimpa. ⁴⁸ Inguipogaque ante quëwënäni guiquenë inguipoga täno quëwengaingä baï adobaï ïnänipa. Öönædë mönö goquincabo guiquenë öönædë quëwente Pongaingä baï adobaï ïmompa.

⁴⁹ Inguipogaque quëwengä nänö ëñayö baï mönö adobaï ñöwo ëñamompa. Iincayæ ate guiquenë öönædë quëwente në Pongaingä nänö ëñayö baï mönö adobaï ëñaquimö ïmompa.

⁵⁰ Botö töniñamini apænebo ëñeedäni. Adopoque ëñagaingä inte Wængonguï Awënë Odeye nempo ædö cæte guuite quëwenguingä. Në aquiñö ñömænguñö ëñadongä incæ tömengä mempoga ëñadämai. inte ædö cæte baö ñömäadämai ïñö ëñaquingä. ⁵¹ Mönö waocabo wëenëñedë mönö ëñenämaï ingaïnö ante botö tæcæ ëñenïmo inte ñöwo edonque apænebo ëñeedäni.

Wii tömämö wænguimö ïmompa. Incæte tömämö ïñontobæ wayonque ëñaquimö ïmompa. ⁵² Edæ todompeta mönö ancadeca æmæwo poni nanguï öönäni ate mönö awinca adopoque bomö cæyomonte ïñontobæ bacæimpa. Edæ todompeta tæcæ we öoñönäni do wængainäni

incæ ñömænämaï näni inguinque ñäni ömæmoncædänimpa. Mäniñedë edæ wayonque pöni mönö tömämö ëñacæmöimpa. ⁵³ Edæ mönö baö mönö aquïï ñömænguiñonque wido cæte ate mönö ñömænämaï inguiñonque ëñaquinque impa. Ayæ mönö aquïï wænguïñö ëwente ate waïñonque mönö wænämaï inguiñö ëñacæimpa. ⁵⁴ Mönö ñömænguïñö ëñamö adinque Codito waïñö pönongä ænte ëñadinque mönö baö ñömænämaï ingæimpa. Ayæ mönö wænguïñö ëñamö adinque tömengä mönö wænämaï inguiñö ante waïñö pöni pönongä ëñacæimpa. Mänömaï cæcä ate dodäni näni yewæmonte angaïnö tömää ïnque cæte ingæimpa. Edæ ïïmai ante yewæmongadänimpa. “Mönö Codito né tæï piñænongä inte mönö wænguïmämo godö ömæe ëwëninque gänä cæcæcäimpa. ⁵⁵ ïnque önonque bagaï inte mönö wænguïmämo iñömö dicæ tæï piñænte cæpa æmæwo wænguïmöö. Mönö wænguïmämo incæ dicæ daapa ëmïñæmpa guii wænguïmöö.”

⁵⁶ Mönö wënæ wënæ cægaïnö beyænque mönö daapa guite baï pante wæquinque né wænguënämö ingamöimpa. Ayæ ëñenämaï cæyömonte Wængonguï wææ angä beyænque mönö né pante wæquinque né wænguënämö bagamöimpa. ⁵⁷ Wæætë mönö Awënë Itota Codito gänä cædinque mönö wænguënämämo ante godö ömæe ëwengä beyænque Wængonguï mönö ïmonte pönö cæcä ate gänä cæmöimpa. ïnque, Mänömaï waa pöni cæcampä, ante pönënique mönö Wængonguï ingante waa ate pönënique apænecæimpa.

58 Mänömaï beyæ botö në waadete töniñamini
ëñeedäni. Minitö, Mönö ïmonte bæ tadämaï
incædänimpa, ante adiyæ tæi ongonte wææ
cæedäni. Edæ, Mönö Awënë nempo quëwënenque
nanguï cæmö ïnique mönö cædinö ïñömö edæ
cöwë ëwënaï ingæimpa, ante pönënenque
minitö mönö Awënë beyæ ante cöwë godömenque
gomonga cæcæminimpa, ämopa.

16

*Wængonguï quïnäni beyæ iïmaï cæte
godongæimpa, ante*

1 Nöwo ïñömö münitö godonte æinta ante,
Wængonguï quïnäni beyæ impa, ante mïni
godonguenenö ante apænebo ëñeedäni.
Gadatiabæ ïñömö Itota ingante godongämæ
näni pönencabo ïnänite do änimo inte botö münitö
ïmïnite adobai ante iïmaï ämo cæedäni. **2** Minitö
tömämïni, Botö ænincoo æpodö i, ante adinque,
Pancaa Wængonguï quïnäni qui baquimpa, ante
cædinque Wængonguï itædë ïñö pancacooga
nänëne kö cædinque wacä Wængonguï itædë ïñö
pancacooga nänëne kö cædinque ee mäedäni.
Ínique wæætë wæætë kö cæte eyepæ mämïni
adinque botö münitö weca ponte adinque,
Godömenque köö cæedäni, ante änämaï inguënenö
ïmopa. **3** Edæ botö münitö weca ponte änömo
münitö, ïnäni nö cædönäni inte mönitö godöncædänimpa
ænte mao godoncædänimpa, ante odömömïni
adinque botö wæætë tömënäni beyæ cadota
ante yewæmoncæboimpa. Ayæ cadota töno
münitö pönönoncoo töno botö ïnäni ïnärite pædæ

godöninque da godömo ænte mäo Eedotadëë gote nénempocædänimpa. ⁴ Ayæ Wængonguü Ao angä ate botö tömänäni baï adobaï gobo adinque tömänäni botö tönö godongämæ edæ gobaänänipa.

Íimaï gocæboimpa, ante

⁵ Cöwë Määtedöniabæ wodo pænta gocæboimpa. Ínique mänimæ täno wodo pænta gote ate botö ayæ wæætë münitö weca poncæboimpa. ⁶ Ayæ münitö weca pöninque wabänö wantæ iñö quëwente goquïmo. Åbämë cæcæboimpa. Edæ, Quëwente ate ædömë gomonga gocæ cæyömo münitö botö tönö godongämæ waa cæmïni ate waa gocæboimpa, ante pönëninque botö wabänö godömenque quëwëninque tömää mönü yoguiintedæ incæ münitö weca quëwencæboimpa. ⁷ Edæ, Botö wodo pænta gocæ cædinque münitö weca ñöwo pömo baï wantæ iñö eñaqinque incædönimpa, ante pönente wædinque botö wii ñöwo pöinëmo ìmopa. Wæætë, Wængonguü Ao angä ate botö iincayæ ate münitö weca ponte wantæpiyæ quëwëninque tocæboimpa, ante pönëmopa. ⁸ Wæætë möni oodeocabo ææmæ Pentecotee möni änömæ iinque beganca botö Epeto adoyömö quëwencæboimpa. ⁹ Edæ Epeto iñömö quëwënäni wede pönente bacædänimpa, ante botö guïite apænequinque odemö baï wi ænete baï ongö abopa. Ayæ adobaï, Në piïnte cædäni nanguï ïnäni mæ ongönänipa, ante adinque botö adoyömö quëwëninque nanguï wææ apænecæboimpa.

¹⁰ Timoteo münitö weca wabänö ponguingä. Pongä ïnique münitö wæætë, Mönitö weca guïñenämaï inte quëwencæbiimpa, änique tömengä

ingante waa cæedäni. Edæ botö në cæbo ïmo baï tömengä adobaï Wængongui beyænque në cæcä ingampa. ¹¹ Ìnique, Tîmoteo önonque cæcampä, ante tedewënämäi inte mînitö tömengä ingante Baa änämäi incæmînimpa. Wæætë waadete cædinque da pönömîni ate tömengä piyænë cæte botö weca adodö poncæcäimpa, ämopa. Edæ, Mönö tönïñadäni tönö Tîmoteo godongämæ poncæcäimpa, ante pönënique botö wänö cömopa.

¹² Botö mönö tönïñacä Apodo ingante guiquenë, Mönö tönïñadäni tönö bitö coodintoidi weca ëñate pöe, ante ancaa ämo incæte tömengä wæætë, Nöwo wii goquimo, ante Baa angantapa. Incæte Wængongui Ao angä ate tömengä lincayæ ate mînitö weca cöwë poncæcäimpa.

Waa quëwencæmînimpa, ante

¹³ Mînitö guiquenë cöwä ate nämä wææ aaedäni. Wede pönëmîni inte tæi gongænte ongöedäni. Æmæwo pægaïmîni inte tæi piñænte entawënique guïñenämäi inte ee cæedäni. ¹⁴ Ayæ tömää quiëmë cæmîni inte waadete pönënique cæedäni ämopa.

¹⁵ Botö tönïñamîni mînitö iïmaï ante do ëñemînipa. Acayabæ iñömö täno pönengaïnäni inte Etepänä näni quëwencabo iñömö, Wængongui quïnäni iñänite në cæmöni bacæmönimpa, ante nöwo cædänipa cæmînii. ¹⁶ Ìnique mînitö Wængongui quïnäni beyæ në cædinäni iñänite Ao änique piyænë cædinque tömënäni näni änö baï do ëñente cæedäni. Ayæ, Wadäni adobaï, Mönö tönö godongämæ nanguï cædänipa, ante adinque mînitö tömënäni näni änö baï do ëñente cæedäni.

17 Etepänä tönö Podotönato ayæ Acaico botö weca pöninque münitö botö beyæ mïni cæïnënö ante do cædäni ate nanguï totabopa. **18** Edæ tömënäni pönö apænedäni ëñëninque münitö wampo pönente tæï piñænte ëwocamïnitawo. Ayæ adobaï pönö apænedäni ëñëninque mönitö wampo pönente tæï piñænte ëwocamönipa. Mänömaï næ pönö cædinäni ïnänite münitö wæætë waa ate pönëninque cæquënenëmïni ïmïnipa.

19 Atiabæ iñömö Codito ingante godongämæ näni pönencabo näni cabø näni cabø tömänäni münitö ïmïnite ante pönëninque, Waa quëwencæmïnimpa, ante apænedänipa. Aquidæ tönö Pidica näna gæncaya adobaï ayæ tömëna oncönë Codito ingante pönente godongämæ pöninque näni pönencabo adobaï münitö ïmïnite waadete pönëninque, Mönö Awënë nempo waa quëwencæmïnimpa, änänipa. **20** Mönö töniiñadäni tömänäni, Waa quëwencæmïnimpa, ante apænedänipa. Münitö guiquënenë mïni cabø godongämæ pö bee tëninquë waadete pönente waa apæneedäni, ämopa.

21 Botö Pabodobo iñömö tæcæ tömëmo önompoca yewæmöninque, Waa quëwencæmïnimpa, ante tömëmo yewæmömopa.

22 Æcänö mönö Awënë ingante waadete pönënämäi ïna iñömö tömengä näno wænguinque mänömaï cæcampä töö. Botö iñömö wæætë, Mönitö Awënë ïmi pöe, ante wæbopa.

23 Mönö Awënë Itota waadete pönö cæcä ñeninquë münitö tömengä näno waadete pönö cædö entawëninque waa quëwencæmïnimpa. **24** Codito Itota nempo mönö quëwencabo ïmompa, ante

1 Coodintoidi 16:24

lxxxvii

1 Coodintoidi 16:24

pönënинque botö münitö ïmïnite waadete pönëmopa.
Mäninque ante yewæmömopa.

**Wængongui nänö Apænegaïnö
New Testament in Waorani (EC:auc:Waorani)**

copyright © 2009 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Waorani

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Waorani [auc], Ecuador

Copyright Information

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Waorani

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

**PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files
dated 29 Jan 2022**

9bedab5a-39ff-5163-a35b-8056cbbe8690